

عراقچی
تاکید کرد

هم اهل نبرد هستیم هم دیپلماسی

۳

روایت مسئولیت اجتماعی
فعالان صنعت فرش آران و بیدگل

این بافندگان گره از شهر می‌کشایند

۶

اخلاقی بارای نمایندگان پارلمان
سکندار وزارت دفاع شد

مجلس پشت وزیر دفاع

۲

حکایت روزهای پرماجرا

سیدمرتضی مفیدنژاد
روزنامه‌نگار

این روزها در هر کوی و محفلی که قدم می‌زنیم به طور قطع یکی از موضوعاتی که مرکز توجه و بحث است، ماجرای درگیری نظامی و حمله رژیم اشغالگر صهیونیستی یا آمریکایی‌ها به ماست. این در حالی است که در رسانه رسمی کشورمان هم کارشناسان حضور پیدا می‌کنند و بعضا با اعلام بازه‌های تاریخی مشخص متذکر می‌شوند که به زودی درگیر جنگ خواهیم شد. اینها همگی غیر از فضای مجازی است که خود دریایی از اطلاعات و پیش‌بینی‌ها را به ذهن مخاطبان سرازیر می‌کند.

در مجموع از حیث راهبردی، وضعیت هشدار همچنان در سطح بالایی قرار دارد یا این حال به دلیل فقدان یک نظام هشدار کارآمد، مشخصاً برآورد دقیقی از زمان اقدام دشمن وجود ندارد و به همین دلیل، هر نهاد یا شخصی، بازه‌های زمانی یا سناریوهای جنگی را تعریف می‌کند. رسانه‌ها و مقامات دشمن در جهت تشدید این وضعیت، مداوماً پالس‌ها و اخبار ضد و نقیض را صادر می‌کنند تا سردرگمی را افزایش دهند. چندین بار شاهد بودیم که بالاترین سطح هشدارها صادر شده و پس از آن اتفاقی رخ نمی‌دهد که در این روند، فریب‌های دشمن نیز نقش قطعی دارد.

همه این موارد گفته شد تا به اینجا برسیم که مسیر پیش رو چیست و با این شرایط کشور چگونه باید رفتار کرد؟ در حوزه مدیریت افکار جامعه مسیر صحیح چیست؟

الف) برخی بر اساس یک ایده غلط تصور می‌کنند مدیریت افکار عمومی یعنی صرفاً تکذیب اخبار دشمن اما مسیر درست جای دیگری است؛ اولاً، باید به تولید بالای روایت صحیح پرداخت و به جای اینکه فقط بگوئیم «جنگ نمی‌شود»، باید روایت‌های رنده و کامل از «توانمندی‌های دفاعی»، «شکست‌های استراتژیک دشمن» و «پیامدهای زیان‌بار جنگ برای دشمن» ارائه داد.

ثانیاً، رسانه رسمی نباید درگیر بازی «زمان بندی دشمن» شود. هرگاه رسانه‌ها وارد بازی تعیین تاریخ می‌شوند، در واقع در تله دشمن سقوط کرده‌اند. مسیر صحیح، تمرکز بر «آمادگی مستمر» است.

ب) اگر نهاد‌های مختلف، بدون هماهنگی، درباره زمان و احتمال جنگ اظهار نظر کنند، جامعه عملاً با چندین مرکز تولید هشدار مواجه می‌شود. این وضعیت می‌تواند هم موجب هراس بی‌مورد و هم باعث بی‌اعتنایی به هشدارهای واقعی شود. راه‌حل، لزوماً محدود کردن همه اظهار نظرها نیست، بلکه باید میان تحلیل کارشناسی، ارزیابی رسمی تهدید و هشدار عملیاتی تفاوت ایجاد شود. بر همین اساس تعیین مرجع مسئول هشدار، تفکیک تحلیل از هشدار، توضیح تغییر سطح هشدار و... جزو الزامات است. فراموش نکنیم رسانه باید از تبدیل هر تحرک نظامی، اظهار نظر سیاسی یا پیام تهدیدآمیز به نشانه قطعی آغاز جنگ پرهیز کند. در مقابل، نباید به بیانه جلوگیری از تشویش اذهان عمومی، هشدارهای معتبر و ضروری را کم‌اهمیت جلوه دهد.

ج) جامعه باید یاد بگیرد و وظیفه رسانه و دستگاه‌های تبلیغاتی هم این است که در مسیر یادگیری نقش آفرینی کند و آن این است که میان «اخبار اضطراری» و «واقعیت زندگی روزمره» تفکیک قائل شود. آنچه به عنوان تاب‌آوری یاد می‌شود، یعنی جامعه در برابر شایعات، اخبار بی‌اساس، شوک‌های اقتصادی ناشی از اخبار جنگ و تنش‌های روانی، دچار فروپاشی یا رفتارهای هیجانی (مانند خرید بی‌مورد یا احتکار) نشود.

اقتصاد ایران سال‌هاست با یک تناقض جدی روبه‌رو است؛ از یک سو، خصوصی‌سازی و واگذاری امور به مردم به عنوان راهبردی برای افزایش بهره‌وری، رونق تولید، کاهش بار مالی دولت و دستیابی به رشد اقتصادی مورد تأکید قرار می‌گیرد و از سوی دیگر، بخش قابل توجهی از فعالیت‌های اقتصادی همچنان در اختیار دولت، شرکت‌های وابسته به نهادهای عمومی و مجموعه‌هایی است که اگرچه عنوان خصوصی را یک می‌کشند، اما توجیه از فعالیت‌های اقتصادی همچنان در اختیار دولت، شرکت‌های وابسته به نهادهای عمومی و مجموعه‌هایی است که اگرچه عنوان خصوصی را یک می‌کشند، اما

بهره می‌برد و نه توانسته از محدودیت‌های ساختار دولتی فاصله بگیرد. خصوصی‌سازی قرار برود نقطه پایانی بر بنگاه‌داری گسترده دولت باشد، مسیری برای انتقال مدیریت و مالکیت فعالیت‌های اقتصادی به کسانی که انگیزه بیشتری برای افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها، نوآوری و رقابت دارند. با این حال، آنچه در بخش قابل توجهی از واگذاری‌های سال‌های گذشته رخ داده، با هدف اولیه این سیاست فاصله دارد. انتقال سهام از یک مجموعه دولتی به سازمان‌های عمومی، تسویه بدهی‌های دولتی از طریق واگذاری بنگاه‌ها و گسترش شرکت‌های وابسته به بانک‌ها و نهادهای عمومی، موجب شده است که در بسیاری از موارد، ساختار مالکیت تغییر کند، اما منطق اداره بنگاه همچنان دولتی یا شبه‌دولتی باقی بماند. این مسئله تنها به شیوه واگذاری شرکت‌ها محدود نمی‌شود، بلکه به یکی از موانع ساختاری رشد اقتصادی کشور تبدیل شده است. اقتصادی که در آن بخش خصوصی مستقل با محدودیت دسترسی به منابع مالی، دشواری رقابت با بنگاه‌های برخوردار از امتیازات ویژه و ناطمینانی در محیط کسب‌وکار مواجه است، نمی‌تواند به تنهایی بار سرمایه‌گذاری، اشتغال‌زایی و افزایش بهره‌وری را به دوش کشد. از همین رو، بازنگری در مسیر خصوصی‌سازی، فراتر از یک اصلاح اداری یا تغییر در ترکیب سهام‌داران شرکت‌هاست و باید آن را بخشی از راهبرد کلان کشور برای افزایش ظرفیت تولید و دستیابی به رشد پایدار دانست.

خصوصی‌سازی با تغییر مالکیت محقق نمی‌شود

نگاهی به عملکرد خصوصی‌سازی در حدود دو دهه گذشته نشان می‌دهد که فاصله میان اهداف قانونی و نتایج اجرایی این سیاست همچنان قابل توجه است. محسن زنگنه، نماینده مردم تربت حیدریه، مه‌ولات و زاوه و رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید و نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مجلس، در گفت‌وگو با خبرنگار روزنامه «آگاه» با اشاره به عملکرد خصوصی‌سازی تأکید کرد که «سهام واقعی بخش خصوصی از واگذاری‌ها کمتر از ۹ درصد بوده است.» به گفته وی، بخش عمده واگذاری‌ها در عمل از یک بخش به بخش دیگر منتقل شده و نتوانسته است به شکل‌گیری یک بخش خصوصی قدرتمند و مستقل منجر شود. این آمار، فارغ از جزئیات هرواگذاری، یک پرسش اساسی را پیش روی سیاست‌گذاران قرار می‌دهد: اگر هدف خصوصی‌سازی، کاهش تصدی‌گری دولت و افزایش نقش مردم در اقتصاد بوده است، چرا پس از گذشت سال‌ها، سهم بخش خصوصی واقعی از واگذاری‌ها همچنان محدود مانده است؟ پاسخ را باید در مجموعه‌ای از عوامل جست‌وجو کرد؛ از نبود اراده کافی برای خروج واقعی دولت از بنگاه‌داری گرفته تا شیوه‌های واگذاری، محدودیت‌های تأمین مالی بخش خصوصی، ضعف رقابت و استفاده از ظرفیت انتقال سهام برای تسویه بدهی‌های دولت. در چنین شرایطی، خصوصی‌سازی گاهی به جای آنکه به اصلاح ساختار اقتصادی منجر شود، به ابزاری برای جابه‌جایی دارایی‌ها میان مجموعه‌هایی تبدیل شده است که همچنان به منابع عمومی، اعتبارات بانکی یا حمایت‌های دولتی دسترسی دارند.

زنگنه نیز یکی از دلایل این وضعیت را نبود عزم جدی در بخش دولتی برای خروج از بنگاه‌داری و شرکت‌داری می‌داند. از نگاه او، بخشی از مشکلات به ایرادهای قانونی بازمی‌گردد و کمیسیون ویژه حمایت از تولید مجلس در تلاش است با اصلاح قانون، زمینه تحقق خصوصی‌سازی واقعی را فراهم کند. این نکته اهمیت زیادی دارد؛ زیرا خصوصی‌سازی صرفاً با تصویب قوانین جدید یا اعلام فهرست شرکت‌های قابل واگذاری به نتیجه نمی‌رسد. تا زمانی که دستگاه‌های دولتی تمایل داشته باشند کنترل بنگاه‌ها را حفظ کنند یا واگذاری‌ها

روایت مدیر گروه طنز هویج مدیا از تولید طنز اقتصادی و سیاسی با حداقل امکانات

طنز جذاب و مودب سیاسی

۵

هویج مدیا

جنبش جلیقه زردها دوباره در فرانسه جان گرفته و در حال سرایت به کشورهای دیگر مانند ایتالیا است

ارابه سرکوب در کوچه‌های پاریس

۳

یک بنگاه از امتیازات و پشتوانه‌های عمومی برخوردار باشد، اما در عمل با همان الزامات شفافیت، پاسخگویی و رقابت که از بخش خصوصی انتظار می‌رود، مواجه نباشد.

در چنین شرایطی، رقابت میان بنگاه‌ها از حالت برابر خارج می‌شود. شرکت خصوصی که باید منابع مالی خود را از بازار تأمین کند، مالیات بپردازد، هزینه سرمایه را تحمل کند و در برابر تغییرات اقتصادی پاسخگو باشد، ممکن است در رقابت با مجموعه‌ای قرار گیرد که به منابع اعتباری، حمایت‌های نهادی یا امکانات گسترده‌تری دسترسی دارد. پیامد این وضعیت می‌تواند انگیزه سرمایه‌گذاری مستقل، تضعیف رقابت و محدود شدن فرصت رشد بنگاه‌های کوچک و متوسط باشد. رسول بخشی‌دستجردی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، نیز با انتقاد از تجربه مردم در مواجهه با شرکت‌های خصوصی، بر ضرورت مردمی‌سازی اقتصاد تأکید کرده است. او با اشاره به فعالیت بانک‌ها در حوزه بنگاه‌داری می‌گوید: هشت بانک دولتی ۶۰ درصد شرکت تأسیس کرده‌اند تا در فعالیت‌های اقتصادی و بنگاه‌داری حضور داشته باشند.

چرا اقتصاد دولتی به رشد هشت درصدی نمی‌رسد؟

اما بحث خصوصی‌سازی در نهایت به یک پرسش مهم‌تر پیوند می‌خورد: آیا اقتصاد متکی بر تصدی‌گری گسترده دولت می‌تواند رشد اقتصادی پایدار و بالا را محقق کند؟ مهرداد لاهوتی، نماینده مردم لنگرود در مجلس، در گفت‌وگو با خبرنگار روزنامه «آگاه» با اشاره به سهم بالای دولت در اقتصاد تأکید می‌کند که تا زمانی که اقتصاد کشور دولتی باشد و بیش از ۸۰ درصد آن در اختیار دولت قرار داشته باشد، مقابله موثر با آثار تحریم‌ها دشوار خواهد بود. او با اشاره به سال‌های طولانی تحریم می‌گوید اگر در این مدت سهم دولت در اقتصاد کاهش و سهم بخش خصوصی افزایش پیدا می‌کرد، کشوری می‌توانست از ظرفیت بیشتری برای مقابله با محدودیت‌های خارجی برخوردار شود. این دیدگاه از یک واقعیت مهم حکایت دارد: رشد اقتصادی صرفاً با افزایش اعتبارات دولتی یا گسترش طرح‌های عمرانی محقق نمی‌شود. اقتصاد برای رشد پایدار به سرمایه‌گذاری مستمر، افزایش بهره‌وری، نوآوری، توسعه بازارها و توانایی بنگاه‌ها برای واکنش سریع به تغییرات نیاز دارد. بخش خصوصی توانمند، در صورت برخورداری از فضای رقابتی و ثبات نسبی مقررات، می‌تواند بخشی از این ظرفیت را ایجاد کند، اما هنگامی که دولت به‌مرزبان سیاست‌گذار، ناظر، مالک و اداره‌کننده بخش بزرگی از بنگاه‌ها باشد، احتمال تعارض میان وظایف و کاهش چابکی تصمیم‌گیری افزایش می‌یابد. البته نقش دولت در اقتصاد را نباید صرفاً به مالکیت یا عدم مالکیت شرکت‌ها محدود کرد. دولت همچنان مسئول تنظیم‌گری، تأمین کالاها و خدمات عمومی، توسعه زیرساخت‌ها، حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و فراهم کردن ثبات در محیط اقتصادی است. مسئله اصلی، تفکیک وظیفه حاکمیتی از فعالیت بنگاه‌داری است؛ به‌گونه‌ای که دولت به جای اداره مستقیم طیف گسترده‌ای از شرکت‌ها، بر سیاست‌گذاری، نظارت و ایجاد شرایط برابری برای فعالیت اقتصادی متمرکز کند.

در چنین شرایطی، خصوصی‌سازی واقعی می‌تواند از دو مسیر به رشد اقتصادی کمک کند؛ نخست، آزاد کردن منابع و ظرفیت مدیریتی دولت برای تمرکز بر وظایف اصلی و دوم، فراهم کردن امکان ورود سرمایه، دانش و مدیریت کارآمدتر به بنگاه‌های اقتصادی. البته این نتیجه زمانی حاصل می‌شود که واگذاری‌ها رقابتی، شفاف و همراه با نظارت موثر باشند و انحصار دولتی صرفاً جای خود را به انحصار خصوصی یا شبه‌دولتی ندهد.

اصلاح خصوصی‌سازی؛ از قانون تا اجرا

آنچه تجربه سه‌سال‌های گذشته نشان می‌دهد، این است که خصوصی‌سازی را نمی‌توان با اعلام واگذاری شرکت‌ها یا انتقال سهام به اشخاص و نهادهای غیردولتی به پایان رسانده تلقی کرد. مسئله اصلی، تغییر واقعی شیوه اداره اقتصاد و ایجاد فرصت برای مشارکت بخش خصوصی مستقل در تولید است. در این مسیر، اصلاح قوانین مربوط به واگذاری‌ها، شفافیت در شناسایی خریداران و ذی‌نفعان نهایی، جلوگیری از شکل‌گیری انحصار، ارزیابی توان مدیریتی و مالی خریداران و نظارت بر عملکرد بنگاه‌ها پس از واگذاری، اهمیت ویژه‌ای دارد.

همچنین لازم است میان واگذاری برای تسویه بدهی‌های دولت و خصوصی‌سازی با هدف توسعه رقابت و افزایش بهره‌وری، تفکیک روشنی وجود داشته باشد. از سوی دیگر، خروج دولت از بنگاه‌داری نباید به معنای رها کردن شرکت‌های واگذار شده یا نادیده گرفتن آثار اجتماعی اصلاحات باشد. در برخی موارد، بنگاه‌های بزرگ با اشتغال گسترده یا نقش مهم در زنجیره تأمین مواجهند و هرگونه تغییر مالکیت و مدیریت آنها باید با برنامه‌ای روشن برای حفظ ظرفیت تولید، ارتقای بهره‌وری و صیانت از حقوق نیروی کار همراه باشد.

چرا اقتصاد دولتی نمی‌تواند موتور رشد پایدار باشد؟

اقتصاد در چنبره دولت و خصولتی‌ها

به نحوی طراحی شود که مدیریت اقتصادی همچنان در اختیار مجموعه‌های عمومی باقی بماند، نمی‌توان انتظار داشت اهداف اصلی این سیاست محقق شود.

بدهی‌های دولت؛ مسیری که واگذاری را از هدف اصلی دور کرد

یکی از مسیرهایی که در سال‌های گذشته برای واگذاری بنگاه‌ها مورد استفاده قرار گرفته، انتقال سهام در قبال بدهی‌های دولت به سازمان تأمین اجتماعی و سایر سازمان‌ها و نهادهای عمومی غیردولتی بوده است. این شیوه در ظاهر می‌تواند به تسویه بخشی از بدهی‌های انباشته دولت کمک کند، اما از منظر خصوصی‌سازی، الزاما به معنای انتقال بنگاه به بخش خصوصی واقعی نیست. زنگنه با اشاره به همین موضوع توضیح می‌دهد که در بسیاری از موارد، دولت در قبال بدهی‌های خود به سازمان تأمین اجتماعی یا نهادهای عمومی، سهام و بنگاه‌هایی را واگذار کرده است؛ در نتیجه، این فرآیند بیشتر به جابه‌جایی بنگاه‌ها میان بخش‌های مختلف دولت و نهادهای عمومی منجر شد تا تحقق خصوصی‌سازی واقعی. البته تسویه بدهی‌های دولت به صندوق‌ها و سازمان‌های عمومی، به خودی خود اقدامی منفی نیست و می‌تواند از انباشت تعهدات مالی جلوگیری کند، مسئله اصلی آن است که نباید این هدف با هدف خصوصی‌سازی خلط شود. اگر انتقال یک بنگاه تنها مالک حقوقی آن را تغییر دهد، اما مدیریت، سازوکار تصمیم‌گیری و وابستگی آن به منابع عمومی همچنان پابرجا بماند، اقتصاد از مزایای مورد انتظار واگذاری بهره‌مند نخواهد شد. از سوی دیگر، واگذاری بنگاه‌های بزرگ به مجموعه‌هایی که منابع مالی آنها از محل دارایی‌های عمومی، حق بیمه‌ها یا تسهیلات بانکی تأمین می‌شود، ممکن است بدون ایجاد فضای رقابتی و اصلاح ساختار مدیریتی، مشکلات گذشته را در قبالی تازه بازتولید کند. در چنین وضعیتی، نه دولت به‌طور کامل از بنگاه‌داری خارج می‌شود و نه کارآفرینان و سرمایه‌گذاران مستقل فرصت کافی برای ورود به فعالیت‌های بزرگ اقتصادی پیدا می‌کنند. بنابراین، معیار موفقیت خصوصی‌سازی باید فراتر از ارزش ریالی سهام واگذارشده یا تعداد شرکت‌های منتقل شده باشد. میزان ورود سرمایه‌گذاران مستقل، افزایش بهره‌وری، ارتقای کیفیت مدیریت، توسعه رقابت، رشد سرمایه‌گذاری و کاهش وابستگی بنگاه‌ها به حمایت‌های غیررقابتی، از جمله شاخص‌هایی است که می‌تواند میزان موفقیت این سیاست را روشن کند.

خصولتی‌ها؛ حلقه مفقوده اصلاح ساختار اقتصاد

در کنار ناکامی در واگذاری واقعی بنگاه‌ها، گسترش شرکت‌های خصولتی نیز به یکی از چالش‌های مهم اقتصاد ایران تبدیل شده است. این شرکت‌ها در مرز میان مالکیت عمومی و فعالیت اقتصادی خصوصی قرار دارند؛ به این معنا که ممکن است در قالب شخصیت حقوقی غیردولتی فعالیت کنند، اما به دلیل ساختار مالکیت، شیوه انتصاب مدیران یا برخورداری از ارتباطات و منابع عمومی، با یک بنگاه خصوصی مستقل تفاوت‌های مهمی داشته باشند. البته نمی‌توان همه شرکت‌های متعلق به نهادهای عمومی را یکسان ارزیابی کرد و عملکرد هر مجموعه باید بر اساس ساختار مالکیت، نحوه اداره، میزان شفافیت و کیفیت فعالیت اقتصادی آن بررسی شود. با این حال، مسئله زمانی جدی می‌شود که

اخلاقی بارای نمایندگان پارلمان، سکنداروزارت دفاع شد

مجلس، پشت وزیر دفاع

نکته اساسی در برنامه وزیر پیشنهادی به تقویت جبهه مقاومت و پشتیبانی کامل از نیروهای مسلح در عرصه میدان اختصاص پیدا کرد، این بخش از سخنان وی نشان دهنده نگاهی عملیاتی به مدیریت دفاعی است. این رویکرد، پیوندی میان صنعت دفاعی و عملیات میدانی برقرارمی‌کند تا سرعت و کارایی پاسخ‌های نظامی کشور در برابر تهدیدات، افزایش یابد. رای اعتماد مجلس به اخلاقی آن هم در شرایط حساس کنونی حکایت از آن دارد که وزیر دفاع برای پیشبرد برنامه‌هایش در راستای تقویت تجهیزات پیشرفته و حمایت از محور مقاومت، از حمایت سیاسی قوه مقننه برخوردار است و اعتمادی که به او صورت گرفت، فضای مانور بیشتری را برای وزارت دفاع فراهم می‌کند تا در تعامل با نیروهای مسلح، برنامه‌های توسعه‌ای و دفاعی را با جسارت بیشتری پیش ببرد.

در مجموع، این رای اعتماد، ابزاری برای بازدارندگی در برابر ترامپ و متحدانش است تا بدانند ایران در لایه‌های سیاسی و اجرائی (ریاست جمهوری و وزارت دفاع)، نظارتی (مجلس) و میدان (نیروهای مسلح) بر سر دکترین «پاسخ قاطع» و «پشتیبانی از میدان» اتفاق نظر دارد و این یکپارچگی، خود بخشی از قدرت بازدارندگی کشور به حساب می‌آید. چنانچه بعد از خبرای اعتماد مجلس به وزیر دفاع، رئیس جمهوری درپایمی در فضای مجازی نوشت: «همراهی مجلس با دولت، پیام وحدت، همدلی و پشتیبانی قاطع از نیروهای مسلح را به همگان مخابره کرد.»

از سوی دیگر باید به دیدارهای اخلاقی با فرمانده کل سپاه، فرمانده ارتش، رئیس سازمان بسیج و رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، قبل از برگزاری جلسه روزگشته. و تاکید صریح آنها بر تعاملات گسترده و همکاری‌های دوجانبه اشاره کرد. آنچه توسط فرماندهان ارشد نیروهای مسلح بیان شد، مسیر عملیاتی را برای وزارت دفاع هموار کرده است. این نزدیکی و هم‌سویی در سطح فرماندهان، با عث می‌شود، وزارت دفاع به عنوان بازوی پشتیبان و مکمل ارکان نظامی حرکت کند و سرعت تبدیل برنامه‌ها به نتایج ملموس در میدان را به شدت افزایش دهد.

اینکه ماهواره‌های کشاورزی و غیرنظامی، هم از نظر کیفیت تصاویر و هم از نظر مدار حرکتی، تفاوت‌هایی با ماهواره‌های نظامی دارند، گفت، ما باید ماهواره‌های نظامی را خودمان بسازیم و خودمان نیز پرتاب کنیم. این برنامه از قبل آغاز شده است و آن را ادامه خواهیم داد. در حوزه رزم هوایی تلاش‌های زیادی انجام شده است. ان شاء الله به زودی، فکر می‌کنم سال آینده، جنگنده سنگین جمهوری اسلامی ایران پرواز خواهد کرد.

نطق او که پایان یافت، فرآیند رای‌گیری آغاز شد و وزیر پیشنهادی با یاد جلسه را ترک می‌کرد. خروج او از جلسه فرصتی را فراهم کرد تا خبرنگاران به سراغش بروند و از تهدیدات نظامی ترامپ علیه جمهوری اسلامی ایران بپرسند. وی در پاسخ به یاهو گویی‌های مرد دیوانه کاخ سفید، گفت: «او [ترامپ] باید به فکر این باشد که نیروهایش را سالم از منطقه خارج کند. اگر یک بمب بیندازد، باید ببیند چند نفر از نیروهایش را باید به صورت افقی از منطقه خارج می‌کند. خائنان را راحت باشد؛ همین مسئله باعث شده است که تاکنون اقدامی انجام نداده و فقط به شعار دادن بسنده کرده است. اگر شعارهای او به عمل تبدیل شود، نتیجه آن را نیز خواهد دید.» کلا جلسه رای اعتماد به اخلاقی، به بستری برای ارسال پیام‌های راهبردی تبدیل شد. هم‌سویی کلامی رئیس جمهور، وزیر دفاع و نمایندگان مجلس در این جلسه، نشان دهنده اتفاق نظر ملی درموجها با تهدیدات بیرونی بود. به دلیل آنکه هر آنچه در آن جلسه بیان شد حتی از سوی مخالفان وزیر برگرفته از اقتدار توانایی ایران در میدان نبرد با دشمن بود؛ تاکید رئیس جمهور بر اینکه در برابر هر حمله‌ای با قدرت خواهیم ایستاد یا خط و نشانی که وزیر برای رئیس جمهور آمریکا کشید در واقع از دکترین نظامی کشور نشأت می‌گیرد بر همین اساس، دولت و مجلس در حال انتقال پیامی به طرف مقابل به ویژه دولت آمریکا بودند و آن اینکه تغییرات مدیریتی در وزارت دفاع، به معنای تغییر در دکترین دفاعی یا عقب نشینی از مواضعمان نیست، بلکه برعکس، در راستای تهیه سازی اقتدار صورت گرفت.

مجلس شورای اسلامی دیروز در جلسه علنی، ویناری برنامه های وزیر پیشنهادی دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح را بررسی کرد و پس از سخنان رئیس جمهور، نمایندگان موافق و مخالف و ارائه برنامه از سوی مهرداد اخلاقی، او با ۲۳۷ موافق و ۱۵ مخالف از مجموع ۲۷۷ نماینده حاضر، رای اعتماد گرفت. وزیر جدید متولد ۱۳۳۷ رشت از مدیران صنایع دفاعی ایران است که سابقه ریاست گروه صنایع شهید باکری و مدیرعاملی سازمان صنایع هوافضا را در کارنامه دارد.

به گزارش «آگاه» رئیس جمهوری که از استور و به صورت برخط با بهارستان ارتباط گرفته بود در سخنانی با اشاره به توان اجرایی و تخصصی وزیر پیشنهادی دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، گفت: صلاحیت علمی، دانش و تخصص ایشان در ارتباط با ساختار دفاعی بر هیچ کس پوشیده نیست. همکاری او با شهدای بزرگوار انقلاب اسلامی، از جمله شهید تهرانی مقدم، شهید فخری زاده و شهید حاجی زاده، نشان دهنده تلاش وی در مسیر خدمت به انقلاب اسلامی است.

مسعود پزشکیان با تاکید بر تمرکز و تلاش دولت و نیروهای مسلح برای تقویت و گسترش توان دفاعی کشور، افزود: ایران طی دو قرن گذشته هرگز کشور متجاوز نبوده است. ما به هیچ کشوری حمله نکرده ایم و قصد تجاوز به هیچ سرزمینی را نیز نداریم. اما در برابر هر تجاوزی با قدرت و شجاعت تا پای جان خواهیم ایستاد. قاطعانه از آب و خاک و کشورمان دفاع می‌کنیم و اجازه نمی‌دهیم دشمنان به مهبین عزیزمان چشم طمع داشته باشند؛ همان گونه که ما نیز چشم داشتی به خاک دیگران نداریم. رئیس جمهوری با بیان اینکه رای قاطع نمایندگان به اخلاقی، پیام رسایی از یکپارچگی دولت، مجلس و مردم و نیز هماهنگی با تدابیر رهبر انقلاب در عرصه دفاع و امنیت خواهد بود و پیام بلندی به دنیا مخابره خواهد کرد. تاکید کرد، نه تنها به هیچ وجه در برابر زیاده خواهی و قلدری کشورهای متجاوز کوتاه نخواهیم آمد، بلکه با همدلی، پایداری و مقاومت، تا پای جان به مسیر خود ادامه خواهیم داد. در ادامه جلسه، کمیسیون‌های امنیت ملی و سیاست خارجی و صنایع و معادن نیز در گزارش‌های خود به حمایت از برنامه‌های وزیر پیشنهادی پرداختند و او را گزینه مناسبی برای تصدی این وزارتخانه معرفی کردند. طبق گزارش کمیسیون امنیت ملی که از سوی حسن قشقایی قرائت شد، «برنامه‌های ارائه شده از سوی اخلاقی متناسب با نیازهای نیروهای مسلح و تحولات روز بوده و از پویایی نسبی برخوردار است».

پس از اظهارات رئیس دولت نوبت به موافقان و مخالفان وزیر پیشنهادی رسید. بعد از آنکه نمایندگان دلایل خود را در حمایت یا انتقاد از برنامه‌های مطرح شده بیان کردند، اخلاقی پشت تریبون قرار گرفت و بار دیگر به تشریح برنامه‌ها و رویکردهایش در وزارت دفاع پرداخت. او پیش از این در دو جلسه ویژه مجلس و حضور در عرصه‌های مختلف غیور ایران و اولویت‌های خود را برای وزارتخانه در نمایندگان در میان گذاشته بود. او با بیان اینکه در صورت کسب رای اعتماد از طرف نمایندگان مجلس، تدویم بخش راه و برنامه شهدای دفاع خواهیم بود، قاطعانه هشداري به آمریکا و رژیم صهیونی داد و تصریح کرد؛ اگر دشمن مجدداً دچار خطای محاسباتی شود، پاسخ ملت غیور ایران و رزمندگان اسلام، غافلگیرکننده و گسترده خواهد بود و تبعات منطقه‌ای و جهانی آن بر عهده دولت تئوریستی آمریکا و هم‌پیمانان آن خواهد بود.

وزیر پیشنهادی دفاع یکی از مهم‌ترین اقدامات خود را تقویت بیش از پیش جبهه مقاومت دانست و در عین حال از توسعه ماهواره‌های نظامی خبر داد و با بیان

«آگاه» در گزارشی به بررسی سفرو وزیر امور خارجه

به بغداد پرداخت

دیپلماسی در سایه بازدارندگی

وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، ۲۵ مهر، به منظور شرکت در پنجاه و دومین اجلاس شورای وزرای امور خارجه سازمان همکاری‌های اسلامی، وارد فرودگاه بغداد پایتخت عراق شد و مورد استقبال معاون وزیر امور خارجه عراق قرار گرفت. پنجاه و دومین اجلاس شورای وزرای امور خارجه سازمان همکاری اسلامی، ۲۶ و ۲۷ مهر در بغداد برگزار شد. شعار محوری این نشست «گفت‌وگو و همبستگی، دو ستون اساسی برای ترویج صلح و توسعه پایدار» بود. وزیر امور خارجه در این سفر ضمن سخنرانی در اجلاس وزیران، با همتایان خود از کشورهای اسلامی دیدار و رایزنی‌های دو جانبه داشت.

برگزاری این اجلاس در عراق و در حالی که آمریکا و فرزند ناخلف او خواب‌هایی برای منطقه دیده‌اند، اهمیتی دوچندان دارد. برای ایران، این اجلاس بستر مناسبی است تا نگاه ایالات متحده در مورد مسائل منطقه را به چالش بکشد. در شرایطی که آنها تلاش می‌کنند ایران را به عنوان بازیگر منزوی یا تنها جمی معرفی کنند، حضور فعال در این سازمان، فرصتی فراهم کرد تا «جمهوری اسلامی» موضع خود را نه به عنوان یک کشور متخاصم، به عنوان قدرت منطقه‌ای متعصب به حقوق حاکمیتی ارائه دهد؛ این اجلاس ابزاری بود برای تبیین این واقعیت که امنیت منطقه، نه با تکیه بر قدرت‌های فرامفقه‌ای، بلکه از طریق تفاهمات میان کشورهای اسلامی و احترام به حاکمیت ملی کشورها تأمین می‌شود.

رئیس دستگاه دیپلماسی در نقشش در اجلاس مذکور به مسئله فلسطین پرداخت و با بیان اینکه آرمان فلسطین همچنان مسئله اصلی جهان اسلام است و نمی‌توان از صلح سخن گفت و این موضوع اصلی را نادیده گرفت. تاکید کرد، «فلسطین همچنان زخمی بر جودان جامعه جهانی است و غزه به نمادی از ناکامی ساوکارهای بین‌المللی در جلوگیری از نسل‌کشی بدل شده است. دهه‌ها قطعنامه به شغال و خشونت پایان نداده است. رنج مستمر مردم فلسطین، کشتار مردم بی‌گناه توسط رژیم اسرائیل و تهدیدها علیه قدس شریف و اماکن مقدس آن باید همه را انگران کند. ایران در کنار مردم فلسطین ایستاده است و از سازمان همکاری اسلامی و همه اعضای آن می‌خواهد هر آنچه لازم است انجام دهند تا به کشتار و محاصره پایان داده شود و حمایت از حقوق مشروع مردم فلسطین به اولویتی مشترک تبدیل شود، اولویتی که با اقدام عملی و هماهنگ پشتیبانی شود.»

او در بخش دیگری از سخنانش بر تضمین‌های معتبر برای مذاکره با ایران تاکید کرد و گفت: «کشورمان اجبار تهدید و ارباب را نمی‌پذیرد و تحت فشار از حقوق حاکمیتی خود دست نخواهد کشید. اما همچنان آماده گفت‌وگو بر پایه احترام متقابل و تضمین‌های معتبر است.»

عبارت عراقی مبنی بر اینکه «ایران آماده گفت‌وگو بر پایه احترام متقابل و تضمین‌های معتبر است» در نگاه اول یک پیام صلح‌آمیز است، اما در لایه تحلیلی، نیاز به نقد واقع‌بینانه دارد. باید پذیرفت مذاکره و رایزنی، بخشی از وظایف ذاتی دستگاه دیپلماسی است و وزیر امور خارجه در چارچوب ساختار سیاسی و دستورالعمل‌های حاکمیتی سخن می‌گوید. با این حال، نکته اینجاست که نباید این آمادگی برای گفت‌وگو را به معنای امید به تغییر رفتار طرف مقابل دانست. تجربه تاریخی و تجربیات تلخ سال‌های اخیر نشان داده است، طرف مقابل، به‌ویژه آمریکا که هرگز از روی میل به صلح یا احترام متقابل به میز مذاکره نایمده است، تنها زمانی به گفت‌وگو می‌آورد که هزینه تقابل برایش بیشتر از سود مذاکره شود. بنابراین نباید فراموش کرد که در سیاست خارجی، «تضمین معتبر» مولفه‌ای است که با قدرت ملی به دست می‌آید، نه با وعده‌های شفاهی.

همچنین در حاشیه اجلاس، وزیر امور خارجه ایران با همتایان خود در سایر کشورها و مسئولانی از عراق به بحث و تبادل نظر پرداخت. سید عمار حکیم، رهبر جریان حکمت ملی عراق روز یکشنبه ۲۶ مهر با سید عباس عراقچی در حاشیه اجلاس وزیران خارجه سازمان همکاری اسلامی در بغداد دیدار و گفت‌وگو کرد. دو طرف این دیدار که در دفتر جریان حکمت ملی در بغداد صورت گرفت، درباره تحولات سیاسی منطقه، راهکارهای احیای ثبات و امنیت و نقش مورد انتظار از اجلاس وزرای امور خارجه سازمان همکاری اسلامی در بغداد در بازتاب رویکرد جهان اسلام نسبت به مسائل عراق و منطقه گفت‌وگو کردند. حکیم در این دیدار، ضمن تمجید از مقاومت ملت ایران در برابر چالش‌ها، بر ضرورت توقف تنش‌ها و پایان جنگ در منطقه تاکید کرد و گفت: حل و فصل بحران‌ها باید از مسیر گفت‌وگو و تفاهم دنبال شود؛ مسیری که بتواند به راه‌حلی مورد رضایت طرف‌ها بینجامد و همزمان حاکمیت و امنیت کشورهای منطقه را حفظ کند. رهبر جریان حکمت ملی عراق همچنین با اشاره به دستاوردهای این کشور در عرصه‌های سیاسی، اجتماعی و امنیتی، بر ضرورت صیانت از ثبات و دستاوردهای حاصل شده تاکید کرد. تمجید این جریان از مقاومت ایران و تاکید بر پایان تنش‌ها، نشان دهنده این است که لایه‌های سیاسی موثر در عراق، ایران را نه تنها به عنوان یک متحد، در اصل به عنوان ضامن ثبات می‌بینند. در واقع، آنچه از سوی عمار حکیم بیان شد پیامی به همراه دارد: در لایه‌های اثرگذار سیاسی عراق، این باور شکل گرفته است که هیچ ثبات پایدار در منطقه، بدون تعامل سازنده با ایران و تکیه بر تفاهمات میان‌کشوری میسر نخواهد بود.

دومین دیدار روزگشته به رایزنی «عراقچی دیپلمات» با همتای عراقی خود اختصاص داشت؛ او فواد حسین را در جریان روندهای جاری دیپلماتیک مرتبط با صلح و امنیت منطقه قرار داد و خاطرنشان کرد، جمهوری اسلامی ایران همانطور که در دفاع از منافع و امنیت ملی خود قاطع و جدی است، در استفاده از دیپلماسی برای جلوگیری از تشدید تنش و حل مسائل نیز ثبات قدم است. در جریان این دیدار وی به این اصل مهم هم اشاره کرد که مسئله یمن نیازمند احترام به حاکمیت و تمامیت ارضی این کشور است. تاکید عراقچی بر احترام به حاکمیت و تمامیت ارضی یمن دوباره ایران را در جایگاه حامی استقلال ملی کشورهای اسلامی قرار می‌دهد. البته این نگاه، تاژی ندارد و همواره جمهوری اسلامی خواهان نقش آفرینی مردم برای عبور از چالش‌هایی که بدخواهان در منطقه ایجاد می‌کنند، است. اما تحرکات و موضع‌گیری‌های سکندار دستگاه دیپلماسی در جلسات دوجانبه محدود نشد. او در حاشیه اجلاس شورای وزرای امور خارجه سازمان همکاری‌های اسلامی درباره بیانیه پایانی و قطعنامه‌هایی که در این اجلاس تصویب شده و اینکه آیا منافع و مواضع جمهوری اسلامی ایران درباره مسائل جهان اسلام، از جمله یمن، در این اسناد منعکس شده است؟ با تاکید بر ضرورت رعایت انصاف و توازن در بیانیه پایانی اجلاس شورای وزبران سازمان همکاری اسلامی، گفت: در صورت رعایت نشدن این اصول در قطعنامه مربوط به یمن، ایران تحفظ خود را اعلام خواهد کرد و حتی ممکن است صراحتاً مخالف خود را با آن اعلام کند.

صراحت وزیر بر رعایت انصاف و توازن در بیانیه پایانی، از اراده قاطع کشورمان برده برمی‌دارد؛ اینکه ایران اجازه نخواهد داد سازمان همکاری اسلامی به ابزاری برای پیشبرد روایت‌های یک جانبه یا تحمیل قطعنامه‌های نا عادلانه تبدیل شود. این یعنی ایران در این اجلاس، نه به عنوان یک شرکت‌کننده ساده، به عنوان «مدیریت‌کننده روایت‌ها» در بیانیه پایانی ظاهر شد.

وزرای شهید دفاع

دریک قاب

فکوری؛ شهید راه دفاع و خدمت

جواد فکوری؛ پس از پیروزی انقلاب، فرماندهی پایگاه دوم شکاری تبریز و فرماندهی منطقه هوایی مهرآباد را بر عهده داشت. معاون عملیات نیروی هوایی هم در کارنامه او دیده می‌شود و به علت جدیت و پشتکاری که در مسئولیت‌هایش از خود نشان داد در هفتم خرداد ۱۳۵۸ به سمت فرماندهی نیروی هوایی منصوب شد.

او در بیستم شهریور همین سال به عنوان وزیر دفاع به کابینه شهید رجایی راه یافت و در شامگاه هفتم مهر ۱۳۶۰ زمانی که به منظور دیدار و ارائه گزارش به فرماندهی کل قوا امام خمینی (ره) از منطقه عملیاتی به تهران باز می‌گشت، در اثر سانحه سقوط سی ۱۳۰ در کهریزک شهید شد.

تاکید شهید نصیرزاده بر توان آفتندی و پدافندی

عزیز نصیرزاده؛ او از سال ۱۴۰۳ توسط مسعود پزشکیان به عنوان وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به مجلس معرفی شد و توانست رای بالایی را کسب کند. وی پیش از این از شهریور ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳، جانشین رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ایران و در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ فرمانده نیروی هوایی ارتش بود. یکی از ویژگی‌های برجسته نگاه دفاعی شهید نصیرزاده، تاکید همزمان بر توان آفتندی و پدافندی بود. این شهید معتقد بود که توسعه قدرت موشکی، هرچند اهمیت فراوانی دارد اما بدون تقویت پدافند هوایی، جنگ الکترونیک و فناوری‌های سایبری نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای آینده باشد. او ۹ اسفند سال گذشته و در جریان حمله آمریکا و رژیم صهیونی به بیت رهبری به شهادت رسید.

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی در جلسه دیروز مجلس در نطقی گفت: «اگر نگاهی به گذشته داشته باشیم، شهید چمران، شهید نامجو، شهید فکوری، شهید شمخانی و شهید نصیرزاده از جمله وزیران دفاع ما بودند که این موضوع نشان می‌دهد این افراد در مسیر جهاد و شهادت پیش‌قراول بودند.» با توجه به سخنان رئیس نهاد قانون‌گذاری کشور که یادی از وزرای شهید دفاع کرد بر آن شدیم تا نگاهی مختصر به شناسنامه و رزومه آنها در دوران تصدی وزارت دفاع ببیند.ایم.

شمخانی؛ از وزارت تا شعام

علی شمخانی؛ او که از یادگاران دفاع مقدس هشت ساله شناخته می‌شود در سال ۷۶ و با به روی کار آمدن دولت هفتم به ریاست سید محمد خاتمی به مدت هشت سال تصدی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح را بر عهده گرفت.

وی نزدیک به ۱۰ سال با حکم روسای جمهور پیشین (حسن روحانی و شهید رئیسی) دبیر شورای عالی امنیت ملی بود و پس از آن به عنوان مشاور سیاسی رهبر شهید انقلاب منصوب شد؛ در جنگ ۱۲ روزه به‌رغم آنکه از سوی دشمن متجاوز ترور شد اما جان سالم به در برد و با حکم رئیس جمهور، دبیر شورای عالی دفاع شد.

شمخانی اولین وزیر ایرانی بود که به‌دلیل نقش برجسته‌ای که در طراحی و اجرای سیاست تنش‌زدایی و توسعه روابط با کشورهای عربی حوزه خلیج فارس به عهده داشت، بالاترین نشان دولتی (مدال عبدالعزیز) را از پادشاه عربستان سعودی دریافت کرد. سرانجام ۹ اسفند در حالی که در جلسه شورای دفاع بود همراه با فرمانده کل سپاه، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، دفتر نظامی رهبر شهید را حمله رژیم آمریکا و اسرائیل به کشورمان به جمع یاران شهیدش پیوست.

ناخبه نظامی؛ از وزارت تا نمایندگی مجلس

مصطفی چمران؛ پس از پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن ۱۳۵۷، پس از ۲۳ سال دوری از وطن به ایران بازگشت. او به پیشنهاد شورای انقلاب و به فرمان امام خمینی(ره) در آبان ۱۳۵۸ به وزارت دفاع منصوب شد. وی برنامه‌هایی را برای دگرگونی و اصلاح در ارتش پی‌ریزی کرد که یکی از مهم‌ترین آنها توجه به صنایع و تحقیقات دفاعی بود. او که سابقه حضور در مجلس را هم داشت در اردیبهشت ۱۳۶۰ در آزادسازی سوسنگرد و تپه‌های الله‌اکبر شرکت داشت و پس از فتح ارتفاعات الله‌اکبر، چمران طرح تسخیر دهلاویه را به کمک رزمندگان ستاد جنگ‌های نامنظم به مرحله اجرا درآورد و در ۳۱ خرداد ۱۳۶۰ بر اثر اصابت ترکش خمپاره دشمن در جبهه سوسنگرد، دهلاویه به شهادت رسید و در بهشت زهرا(س) به خاک سپرده شد.

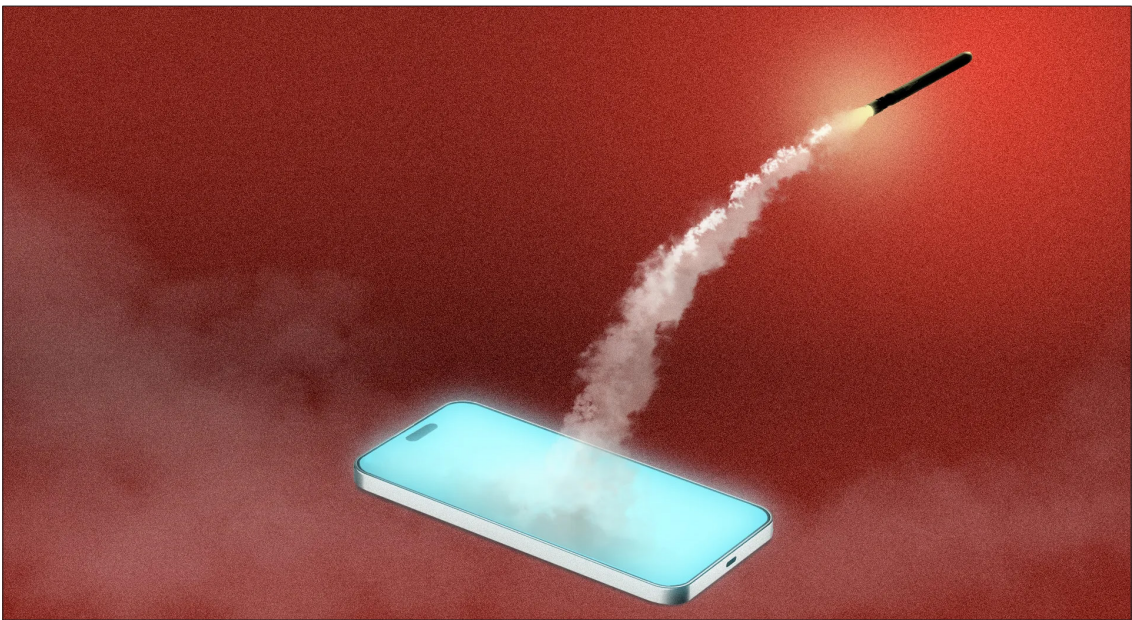
سرهنگ ارتش در وزارت دفاع

موسی نامجو؛ سرهنگ نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران بود که در دولت شهید رجایی به عنوان وزیر دفاع فعالیت می‌کرد. او در فاصله سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۰ فرمانده دانشکده افسری نیروی زمینی بود. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، سید موسی به اتفاق شهید محمد منتظری، شهید کلاه‌دوز و تعدادی دیگر از دوستانش اقدام به تأسیس سپاه پاسداران کرد. در ضمن او موسس دانشگاه افسری امام علی(ع) نیز بود. شهید موسی نامجو در روز هفتم مهر ۱۳۶۰ هنگامی که به همراه جمعی از فرماندهان قصد رجعت به تهران برای ارائه گزارش خدمت امام خمینی (ره) داشتند، دچار سانحه شدند و هواپیمای ایشان در نزدیکی کهریزک سقوط کرد.

بازتولید روح ایستادگی مردم؛ از گذشته تا امروز در رسانه‌های نو

روایت در مدار نو

از فلز نیستند، بلکه یاروی اراده ملتی هستند که پای استقلال خود ایستاده‌اند.

قهرمانانی شبیه خودمان بسازیم

خطای بزرگ دیگر این است که همیشه از قهرمانان، چهره‌هایی دور از دسترس و بدون ضعف ساخته ایم. بچه‌های نظامی که سینه سپر کردند، یا کادر درمانی که چند هفته خانه نرفتند، آدم‌های ماورایی نبودند. آنها هم دلشوره داشتند، خسته می‌شدند و نگران خانواده بودند، اما در نقطه انتخاب، منافع جمع را ترجیح دادند. وقتی قهرمان را چنان بی‌نقص تصویر می‌کنیم که هیچ شباهتی به انسان واقعی نداشته باشد، جوان امروز با او ارتباط برقرار نمی‌کند. زیبایی پای کار بودن مردم کف خیابان در همین بود که با تمام نگرانی‌ها، صحنه را ترک نکردند. پایداری یک صفت زنده انسانی است؛ نباید آن را به مجسمه‌ای بی‌جان بدل کرد.

سرمایه‌ای برای ساختن آینده

فرهنگ مقاومت تنها مربوط به زمان نبرد مستقیم نیست؛ این فرهنگ، سرمایه اصلی جامعه برای عبور از تمام سختی‌ها و ساختن روزهای بهتر است. ملتی که یاد گرفته در بزرگه‌ها پشت هم بایستد و میدان را خالی نکنند، در میدان‌های اقتصادی و اجتماعی پس از آن هم زمین نمی‌خورد. برای روایت این حقیقت، به تصمیم‌گیری‌های پشت درهای بسته نیاز نداریم؛ کافی است فضا را برای اهل قلم، مستندسازان میدانی و تولیدکنندگان نسل نواز ترکیب تا هر واقعیت را متناسب با جایگاه خودش عرضه کنند. اگر هر تکه از این پایداری، از هوشمندی نظامی در آسمان تا استواری مردم در خیابان، در قالب رسانه‌ای مناسب بشیند، آن زمان فرهنگ مقاومت به زیباترین شکل روایت می‌شود و سرمایه‌ای پایدار برای فردا خواهد شد.

۲. پاکدست و رسانه‌های شنیداری؛ صدای بغض‌ها و تصمیم‌های دشوار

بسیاری از جلوه‌های مقاومت دیده نمی‌شوند، بلکه شنیده می‌شوند. تصمیم‌های پر از دلهره یک پزشک اوزن‌سن میان شیفت‌های طاقت‌فرسا، مکالمات یک اپراتور برق که در تاریکی و استرس شب‌های بحران شبکه را پایدار نگه می‌دارد یا خاطره مادری که دلشوره خانه را مدیریت می‌کند، با صدا زنده می‌شوند. رسانه‌های شنیداری بهترین مکان برای پیاده کردن این قصه‌ها هستند. با ضبط حرف‌های خودمانی و بدون واسطه از کادر درمان، نیروهای میدانی و مردم کوچه و بازار، می‌توان حس و حال واقعی آن روزها و امروز را برای نسل جوان ماندگار کرد.

۳. تئاتر و صحنه نمایش؛ کشمکش واقعی انسان با اضطراب

تئاتر جای چیدن ماکت سلاح نیست؛ جای رویایی بی‌روان و احساس انسان است. شجاعت یعنی با وجود ترس، پای مسئولیت ایستادن. صحنه نمایش باید به سراغ همان اتاق‌های عمل و راهروهای شلوغ بیمارستان‌ها برود، جایی که پزشکان و پرستاران در سخت‌ترین لحظات، بر بایان بیمارمان ماندند و دست از کار نکشیدند. این جنس از نمایش به تماشاگر یادآوری می‌کند کسانی که در این سال‌ها ایستادگی کردند، انسان‌هایی از گوشت و پوست و استخوان بودند که مسئولیت‌پذیری را انتخاب کردند.

۴. سینما و تصویر بزرگ؛ هوشمندی و غیرت ملی

سینما بستر نمایش همزمان تکنولوژی، نبوغ و شرف است. مخاطب امروزی با کیفیت‌ترین آثار جهان را می‌بیند و اثر ضعیف را پس می‌زند. برای نمایش رشادت نیروهای نظامی، نباید فقط به شلیک و انفجار تکیه کرد؛ باید هوش جوانانی را نشان داد که پشت سامانه‌های پیشرفته دفاعی نشسته‌اند و تانیه‌های تصمیم‌گیری‌شان سرزودت کشور را رقم می‌زند. سینما باید نشان دهد که این ابزارها تنها تکه‌هایی

مرضیه کیان، خبرنگار؛ مقاومت در این سرزمین، حادثه‌ای محدود به چند روز و چند ماه نیست؛ رشته پیوسته‌ای است که از دیروز تا امروز در رگ‌های جامعه جریان دارد. چه در روزهای طولانی تهدید و فشار، چه در آن ۴۰ روز نبرد سنگین اسفند تا اردیبهشت و چه در همین روزهایی که در امتداد (یا بهتر است بگوییم در میانه) آن هستیم.

نبض اصلی ایستادگی درست در کف خیابان می‌زند. خط مقدم همیشه در پایگاه‌های نظامی خلاصه نشده است؛ در شیفت‌های بی‌پایان کادر درمان، در باز ماندن مغازه‌ها زیر غرش آسمان و در اراده مردمی که میدان را خالی نکردند هم جریان دارد. با این حال، هنر و رسانه ما هنوز نتوانسته این فرهنگ زنده را درست روایت کند. ما با کمبود شجاعت و فداکاری رویه‌رو نیستیم؛ مسئله لکت در روایت است. این مردم با تمام وجود پای کار ماندند، ولی این روحیه هنوز در قالب درست و متناسب با رسانه‌های امروز بازتاب پیدا نکرده است.

سال‌هاست پایداری را در کادرهای محدود و صحنه‌های تکراری حبس کرده‌ایم. گویی ایستادگی فقط شلیک موشک و تجهیزات نظامی است، نه اراده یک ملت برای بقا و پیشرفت. رشادت بچه‌های نظامی در پاسداری از آسمان و مرزها واقعیتی افتخارآمیز است، اما این فقط نیمی از ماجراست. نیمه دیگر و حتی عمیق‌تر آن، فرهنگی است که جامعه را در دل سخت‌ترین روزها سرپا نگه می‌دارد؛ از سال‌های پیش از این دیگری‌ها، در دوران بحران تحریم، تا همین امروز که باید زندگی را در جریان نگه داشت. مشکل اینجااست که در حوزه فرهنگ، اثر چندان دندان‌گیری نداریم. نه فیلمی ساخته‌ایم که نفس جامعه را در این فراز و نشیب‌ها به تصویر بکشد، نه تئاتری که بهت و غرور این سال‌ها را روی صحنه بیاورد. روایت‌های موجود اغلب کلیشه‌ای، پر از شعار و دور از نبض واقعی کف جامعه هستند. پایداری یک امر نظامی صرف نیست؛ یک رفتار اجتماعی، خرد جمعی و پیوند عاطفی میان آدم‌هاست. تا زمانی که این نگاه را اصلاح نکنیم، محصولات فرهنگی ما مخاطب را جذب نخواهند کرد.

هر قصه در خانه خودش

بزرگ‌ترین ایراد کار این است که هر پیام را در ظرف مخصوص به خودش قرار نمی‌دهیم. گمان می‌کنیم یک پیام واحد را می‌توان با یک ساختار گهنگه در همه جا تکرار کرد. در حالی‌که مخاطب امروز در فضا‌های گوناگون نفس می‌کشد. کسی که پای گوشی نشسته، نگاهش با شونده پاکدست یا تماشاگر سالن تئاتر یکی نیست. فرهنگ مقاومت وقتی اثر می‌گذارد که بدانیم کدام بخش از ماجرا را با چه بیانی و در کدام سکوت ارائه دهیم.

۱. گوشه‌ای و رسانه‌های مجازی؛ قاب‌های کوتاه از زیست مردم

فضای مجازی پر از موج‌های شایعه و دلوره است و پاسخ به آن، کلیه‌های رسمی و بیانیه‌های خشک نیست. آنجا میدان روزر روایت‌هاست. تصاویری کوتاه و صادقانه از همان کارگری که در اوج تهدیدها پای دستگاه تولید ایستاد، راننده‌ای که نگذاشت بار مواد غذایی روی زمین بماند یا آرامش‌پذیری که دست فرزندش را می‌گیرد و به مدرسه می‌برد. این تصاویر کوتاه و بی‌واسطه نشان می‌دهند که زندگی با قدرت جریان دارد و ترسی در کار نیست. پلنفرم‌های تصویری روزمره جای خودنمایی این لحظه‌های واقعی است، نه شعار صرف.

بایکوت اسرائیل در بازار نشر آمریکا

انزوای بی‌سابقه ادبیات عبری

سال‌ها تلاش در پوشش آن داشتند، روشن شده است، چرا که انتخاب، ترجمه و انتشار آثار نویسندگان اسرائیلی در جهان رو به کاهش گذاشته است، در مقابل تقاضا برای مطالعه کتاب‌هایی درباره فلسطین در بازار نشر به شدت پس از هفتم اکتبر ۲۰۲۳ رونق گرفته است و ومان‌ها و کتاب‌هایی با موضوع فلسطین قفسه کتاب‌فروشی‌ها را اشغال کرده‌اند.

با استناد به گزارش انجمن قلم آمریکا برخی از آژانس‌های ادبی مستقر در اورشلیم اعلام کرده‌اند که پیش از این سالانه پنج رمان ادبی به ایالات متحده می‌فروختند، این در حالی‌است که از دسامبر ۲۰۲۳، آنها حتی یک رمان هم نفروخته‌اند. ویراستاران و مدیران نشرهای ادبی نیز به سادگی به آثار رسانی این آژانس‌ها پاسخ نمی‌دهند یا آنها را کامل رد می‌کنند. برخی از ویراستاران از آنها خواسته‌اند که در آینده آثار نویسندگان اسرائیلی را ارسال نکنند. بر اساس گزارش‌های انجمن قلم آمریکا، بیش از ۳۰٪ نویسندگان اسرائیلی از انزوای فرهنگی رو به گسترش پس از طوفان الاقصی سخن گفته‌اند.

در سال‌های گذشته آژانس‌های ادبی و ناشران دولتی و خصوصی تل آویو با تکیه بر کم‌ک هزینه‌های هنگفت ترجمه، صدها عنوان کتاب عبری را سالانه به زبان‌های مختلف روانه بازار جهانی می‌کردند، اما گزارش‌ها و اعترافات مکرر ناشران صهیونیست در نشریات خود حاکی از آن است که بسیاری از نویسندگان مطرح جهانی از واگذاری حق ترجمه (کپی‌رایت) کتاب‌های جدید خود به ناشران عبری‌زبان خودداری می‌کنند. همان اقدامی که پیشتر سالی روتی و آلیس واکر آغاز کردند و اکنون به رویای فرگرد بدل شده است. شواهد نشان می‌دهد که ناشران برجسته بین‌المللی در اروپا و آمریکا شمالی از خرید حقوق ترجمه آثار نویسندگان اسرائیلی عقب‌نشینی کرده‌اند؛ چرا که بازار جهانی کتاب تمایلی به سرمایه‌گذاری روی عناوینی

پاییز ۲۰۲۴ جهان شاهد بزرگ‌ترین تحریم فرهنگی علیه اسرائیل با امضای یک‌هزار نویسنده مطرح جهانی بود. نویسندگانی در سراسر دنیا از جمله برندگان جوایز نوبل، بوکر، پولیتزر و هلمه‌جلیز کتاب، تحریم گسترده‌ای را علیه ناشران اسرائیلی آغاز کردند؛

این بیانیه جمعی، که بزرگ‌ترین تحریم فرهنگی علیه نهادهای فرهنگی اسرائیل در طول تاریخ به‌شمار می‌رفت، در ادامه هفت‌هزار نویسنده را با خود همراه کرد. میان این نویسندگان نام‌هایی همچون سالی رونی، آنی ارنو، آندرانیتی روی، ویت تان نگوین، مکس پورتر، اوشن وودنگ، پرسپوال اورت، عبدالرزاق گورنا، رویی کاتور، میشل الکساندر، جودیت باتر، ریچل کوشنر، جومها لاهیری، والریا لوبزلی و بسیاری دیگر به چشم می‌خورد. امضاکنندگان متعهد شدند با ناشران، جشنواره‌ها، آژانس‌های ادبی و نشریات اسرائیلی که «در سرکوب شدید فلسطینیان هم‌دست بوده‌اند یا در برابرن سکوت کرده‌اند» همکاری نکنند. استدلال این بود که فرهنگ نقشی اساسی در عادی‌سازی بی‌عدالتی‌های دولت اسرائیل ایفا کرده است.

از آن پس رفته رفته نویسندگان مطرح و شناخته‌شده جهانی قراردادهای خود را با موسسات فرهنگی و ناشران اسرائیلی کنسل کردند، نهاده‌ها و جوایز مرتبط با اسرائیل نیز به نوعی تحریم شدند و نوعی مواجهه مستقیم علیه موسسات و نهادهای فرهنگی حامی اسرائیل شکل گرفت. تنها ناشران و نهادهایی که نسبت به سیاست‌های اسرائیل موضع‌گیری می‌کردند، به فهرست ارتباط با نویسندگان راه پیدا کردند.

نویسندگان مطرح و شناخته‌شده ترجمه آثارشان به زبان عبری را متوقف کردند و قراردادهای‌شان را با موسسات انتشاراتی وابسته به اسرائیل لغو کردند. حالا نزدیک به دو سال پس از این جریان، نهادهای فرهنگی آمریکا اعلام کرده‌اند که نویسندگان

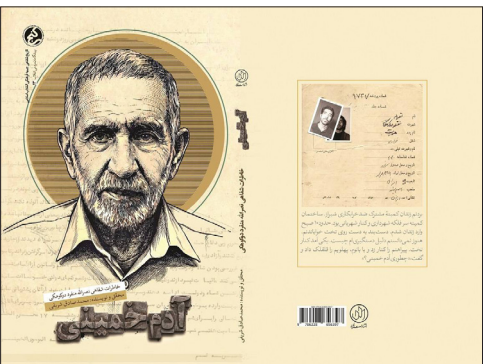
اسرائیلی، موسسات فرهنگی و هنری اسرائیل در سراسر دنیا از جمله آمریکا در پی جنایت‌های اسرائیل علیه فلسطین و مردم غزه، با انزوا و طرد فرایند‌ای رویه‌رو شده‌اند.

از سوی دیگر آمریکا نشان می‌دهد انتشار داستان‌های معاصر عبری به انگلیسی در آمریکا کاهش یافته است و بحث درباره تأثیر مخالفت‌های سیاسی با اسرائیل بر حضور نویسندگان این کشور در بازار نشر تأثیر داشته است. این تأثیر به گونه‌ای است که بسیاری از نویسندگان اسرائیلی حالا می‌گویند که کسی به آنها توجه نمی‌کند، ناشران حاضر نیستند آثارشان را چاپ کنند چون کسی آنها را نمی‌خرد.

گزارش انجمن قلم آمریکا (PEN America) با عنوان A Silent Moratorium از «تعطیل خاموش» و طرد غیررسمی نویسندگان اسرائیلی و پیودی می‌گوید، آثارهای موجود نشان می‌دهد که چهار ناشر اصلی در سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۲۰، مجموعاً ۵۱۳ عنوان ترجمه از عبری منتشر کردند، که این رقم در فاصله سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵ به چهار عنوان رسید.

بررسی شرایط بازار نشان می‌دهد که با گسترش مخالفت‌ها و بحث بایکوت فرهنگی اسرائیل در کشورهای مختلف امروز مخاطبان نیز با این جنبش‌ها همراهی کرده‌اند و چشم جهان نسبت به آنچه که اسرائیل و آمریکا و رسانه‌های غرب

از دست‌فروشی تا زندان اوین «آدم خمینی» روایت یک مبارز گمنام شیرازی

کتاب «آدم خمینی» خاطرات شفاهی نصرالله منفرد دوکوهکی، از مبارزان گمنام انقلاب اسلامی در شیراز، با تحقیق و نگارش محمدصادق شریفی از سوی انتشارات راه‌یار منتشر شد.

«آدم خمینی» روایتی از زندگی مردی است که در تنگنای فقر و بی‌سوادی، با یادگیری سواد و آشنایی با اندیشه‌های امام خمینی (ره)، مسیر متفاوتی را برای زندگی خود انتخاب کرد. نصرالله منفرد دوکوهکی در خانواده‌ای پرجمعیت و در شرایط دشوار بزرگ شد. محدودیت‌های اقتصادی، امکان تحصیل را از او گرفته بود و ناچار بود برای کمک به تأمین معاش خانواده کار کند. او با سوداگر اندک که به تدریج و بیرون از مدرسه آموخت، راهش را به سوی مطالعه و آشنایی با فضای مبارزات سیاسی باز کرد.

نقطه عطف زندگی او، مواجهه با حدیثی از امام حسین (ع) درباره مسئولیت انسان در برابر حاکم ستمگر بود؛ مفهومی که نگاه او را به زندگی و مسئولیت اجتماعی تغییر داد و به حضور جدی‌ترش در مسیر مبارزه انجامید. دوکوهکی که از راه دست‌فروشی امرار معاش می‌کرد، در کنار تأمین هزینه‌های زندگی خانواده، فعالیت‌های انقلابی را نیز دنبال می‌کرد. مغازه کوچک او، با وجود آنکه بیشتر فضای برای نگهداری اجناس بود و فروش در خیابان انجام می‌شد، بخشی از زندگی روزمره مردی بود که برای پیگیری فعالیت‌های مبارزاتی، حتی راه‌قم را در پیش می‌گرفت. توزیع اعلامیه‌ها و رساله امام خمینی (ره) سرانجام به بازداشت او انجامید. همین باعث شد کارش به زندان «اوین» و «قصر» کشیده شود.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، منفرد دوکوهکی مسئولیتی را پذیرفت که پذیرش آن برای بسیاری آسان نبود، مسئولیت رسیدگی به زانی که به حمایت و اصلاح نیاز داشتند. شکل مبارزه عوض شده بود اما او پس از سال‌ها سختی، مبارزه و تحمل زندان، همان مسیر را در دوره پس از انقلاب نیز ادامه داد. کتاب «آدم خمینی» حاصل حدود ۴۰ ساعت مصاحبه با نصرالله منفرد دوکوهکی و برخی نزدیکان اوست. تدوین و نگارش این اثر نزدیک به هفت سال زمان رده و کتاب در ۱۵۲ صفحه از سوی انتشارات راه‌یار به چاپ رسیده است.

در بخشی از این کتاب می‌خوانیم؛ گروه‌های مختلفی توی بند قرنطینه قصر بودند. غیر از گروه ابوذر، منصوری و بچه‌های سازمان، مابقی کمونیست بودند. یکی‌ش، ماثوئیست‌ها که ایندئولوگ‌شان اسماعیل‌الله خانی بود. یک روز وسط هوا خوری، آلاء خانی همانطور که فرنج زندان روی کوشل بود و راه می‌رفت، با غرور خاصی رو کرد سمت من و گفت: «منفرد! بیا، رقتم جلو – پرنداته چی؟»

– اعلامیه آقای خمینی.

– همه‌ها، مگه خمینی هنوز زنده‌س؟ مگه کاری هم می‌کنه؟

گفتم؛ «همین که من این‌جام یعنی خمینی داره کار می‌کنه.»

پردیس ملت، خانه جشنواره فیلم مقاومت شد

پردیس سینمایی ملت به عنوان خانه نوزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت میزبان فیلمسازان و مخاطبان این رویداد سینمایی خواهد بود. برای نخستین بار راست که این مجموعه سینمایی میزبان جشنواره فیلم مقاومت می‌شود. دوره گذشته این رویداد سینمایی خرداد سال ۱۴۰۴ در محوزه دفاع مقدس برگزار شد. نوزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت از هفتم تا چهاردهم آبان به دبیری جلال غفاری قدیر در پردیس سینمایی ملت تهران برگزار خواهد شد.

جزئیات برنامه‌های بزرگداشت دوازدهمین سالگرد ارتحال آیت‌الله مهدوی‌کنی

همزمان با دوازدهمین سالگرد ارتحال آیت‌الله محمدرضا مهدوی‌کنی (ره)، مجموعه‌ای از برنامه‌های فرهنگی، علمی و مذهبی با هدف بزرگداشت یاد و سیره علمی، اخلاقی و سیاسی این عالم فقیه در دانشگاه امام صادق (ع) و دیگر اماکن برگزار می‌شود.

از جمله برنامه‌های پیش‌بینی‌شده برای این مناسبت می‌توان به برگزاری کنفره بین‌المللی «فقیه سیاستمدار»، مراسم دعای ندبه و قرائت فاتحه بر مزار آیت‌الله مهدوی‌کنی (ره)، مراسم بزرگداشت در پردیس خواهران و مسجد دانشگاه و ویژه‌برنامه هیات میثاق با شهدا اشاره کرد. براساس برنامه اعلام‌شده، ویژه‌برنامه هیات میثاق با شهدا شنبه ۲۸ مهر، ساعت ۲۰ در مسجد دانشگاه امام صادق (ع) برگزار می‌شود. همچنین مراسم بزرگداشت آیت‌الله مهدوی‌کنی (ره) امروز (دوشنبه ۲۷ مهر) از ساعت ۱۰ تا ۱۲ در پردیس خواهران و مراسم دیگری چهارشنبه ۲۹ مهر، پس از نماز ظهر و عصر در مسجد دانشگاه برگزار خواهد شد. مراسم دعای ندبه و قرائت فاتحه بر مزار آیت‌الله مهدوی‌کنی (ره) نیز برای جمعه اول آبان، ساعت هفت صبح در حرم حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) برنامه‌ریزی شده است. همچنین کنفره بین‌المللی فقیه سیاستمدار، دوشنبه چهارآبان در تالار مرحوم آیت‌الله مهدوی‌کنی (ره) دانشگاه امام صادق (ع) برگزار خواهد شد. از دیگر برنامه‌های این هفته می‌توان به برگزاری مسابقه کتاب‌خوانی «اخلاق مهدوی» با محوریت کتاب «اخلاق عملی» در مجتمع آموزشی امام صادق (ع) و برپایی نمایشگاه کتاب و رونمایی از آثار جدید مرتبط با سیره آیت‌الله مهدوی‌کنی (ره) اشاره کرد.

مروری بر کتاب «رسالات؛ پرونده تحصیلی تا مقطع دکتری و چند مقاله تحقیقی» چرا جلال آل احمد «دکتر» نشد؟

واکاوی کارنامه فکری نویسنده‌ای که تمام زیست خود را بر لبه گسل‌های سیاست، فرهنگ و ادبیات معاصر بنا کرد، بدون شناخت ایستادگی‌های او در برابر آلودگی‌های مسلط زمانه اش ناتمام می‌ماند. جلال آل احمد از معدود چهره‌هایی است که عطای عناوین پرطمطراق دانشگاهی را به لقای آن بخشید و در اعتراضی آگاهانه به آفت «مدرک‌گرایی» و فضای راکد آکادمیک، نوشتن در متن جامعه را برگزید تا رسالت روشنفکری را از حصار دانشکده‌ها به میان مردم ببرد.

کتاب «رسالات؛ پرونده تحصیلی تا مقطع دکتری و چند مقاله تحقیقی» که به کوشش محمدحسین دانایی تدوین شده و از سوی موسسه انتشاراتی هرمز روانه بازار نشر شده، از چند جهت دارای اهمیت ویژه است؛ از جمله آنکه چهار متن و رساله پژوهشی منتشر نشده از آل احمد را دربر می‌گیرد که به دلیل انتشار نیافتن در طول دهه‌های گذشته، تاکنون هرگز مشمول سانسور نشده‌اند. به گفته گردآورنده، این اثر تنها کتاب سانسور نشده آل احمد به شمار می‌رود و مجموعه‌ای از اسناد تاریخی و فرهنگی کمتر دیده شده را در اختیار پژوهشگران و علاقه‌مندان قرار می‌دهد تا ابعاد کمتر شناخته شده زندگی، آثار و اندیشه‌های این نویسنده برجسته معاصر روشن‌تر شود.

ساختار و بخش‌بندی کتاب به گونه‌ای طراحی شده که مخاطب را گام‌به‌گام با زمینه تاریخی و متون اصلی همراه می‌کند. در ابتدای کتاب و در بخش نخست، شرح حال آل احمد به قلم زنده‌یاد سیمین دانشور آمده است؛ یادداشتی منتشر نشده که در روزهای تلخ و دشوار شهریور ۱۳۴۸ و پس از درگذشت «جلال زندگی‌اش» نگاشته شده و به زندگی، شخصیت و مرگ این نویسنده برجسته معاصر می‌پردازد.

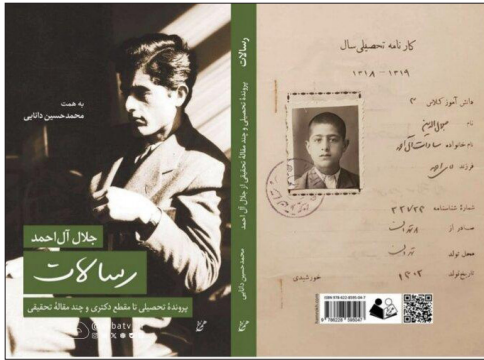
سپس در فصل یکم با عنوان «مقامات» که به قلم محمدحسین دانایی اختصاص دارد، بخش‌های «کمی درباره جلال آل احمد»، «در باب ضرورت‌ها و هدف‌ها»، «شرح تحصیلات»، «تلاش عامدانه برای دکتر نشدن»، «مدرک‌گرایی به عنوان نماد بی‌ریشگی فرهنگی» و «مروری بر یادداشت‌های روزانه جلال آل احمد» جای گرفته‌اند. در این بخش، ضمن مروری بر زندگی، اندیشه‌ها و آثار آل احمد، ضرورت انتشار این مجموعه و نتایج مورد انتظار آن بررسی شده است. همچنین برای نخستین بار، روند تحصیلی جلال آل احمد از دوران دبستان تا مقطع دکتری دانشگاه تهران به صورت مستند و تفصیلی روایت می‌شود. دلایل انصراف او از ارائه رساله دکتری و تصمیم آگاهانه‌اش برای پرهیز از دریافت مدرک دکتری، همراه با یادداشتی «درباره آسیب‌های مدرک‌گرایی و نسبت آن با بی‌ریشگی فرهنگی، از دیگر مطالب مهم این فصل به شمار می‌رود.

در ادامه، نمود قرار دارد و متن اصلی «رسالات» را تشکیل می‌دهد. این بخش مشتمل بر چهار مقاله و رساله پژوهشی منتشر نشده به قلم خود جلال آل احمد است که حواشی، توضیحات و مستندات تکمیلی آنها توسط تدوین‌کننده افزوده شده است. این چهار اثر عبارت‌اند از: «ابوریحان بیرونی خوارزمی»، «سوره يوسف و ادبیات فارسی»، «گزارشی از وضع دبیرستان‌های تهران» و در نهایت «طرح اولیه الف لیل» که موضوع رساله دکتری ناتمام آل احمد بوده است. در بخش پایانی کتاب نیز پوست‌ها قرار دارند که تصاویر مدارک تحصیلی جلال آل احمد را دربر می‌گیرد تا مستندات مربوط به سوابق آموزشی و دانشگاهی این نویسنده نامدار دردسترس پژوهشگران و علاقه‌مندان قرار گیرد. در نهایت، بخش «نامه‌ها» پایان‌بخش کتاب است.

نگاهی به دیگر بخش‌های کتاب، بستر شکل‌گیری این رسالات را آشکار می‌سازد. سیمین دانشور در یادداشت آغازین، زندگی جلال را از تولد در سال ۱۳۰۲ در خانواده‌ای روحانی، که در بازار (سیم‌کشی برق و ساعت‌سازی) و تحصیل شبانه و پنهان از پدر در دارالفنون تا سفر نجف و بریدن از سنت خانوادگی روایت می‌کند، او به معلم شدن جلال در سال ۱۳۲۶، عضویت و انشعاب از حزب توده به رهبری خلیل ملکی، ازوداج‌اش در سال ۱۳۲۹، فعالیت در «نیرویه سوم» و ترجمه آثار کامو، سارتر، ژید و داس‌تویفسکی اشاره می‌کند. به روایت دانشور، جلال از سال ۱۳۳۲ تا هنگام مرگ زودرس، خود را وقف شناخت ایران و نگارش تک‌نگاری‌ها، داستان‌هایی چون «مدریمدرسه» و مقالات انتقادی کرد؛ تعهدی که بهای آن، محکوم شدن به سکوت، تهدید به تبعید به هند و اخراج‌های مداوم در پایان هرسال از دانشکده‌هایی چون دانشسرای عالی و هنرسرای عالی نارمک بود.

در مقدمه کتاب نیز جلال شخصیتی فرهنگی معرفی می‌شود که فرهنگ را نه وسیله سرگرمی و اشتها، بلکه آلاچی برای بیدار کردن جامعه می‌دانست؛ نویسنده‌ای که بر لبه گسل‌های دین، زبان، سیاست و تجدد ایستاد و در «غرب زدگی» و «در خدمت و خیانت روشنفکران»، با تکیه بر دو فضیلت شجاعت و صداقت، به نقد مدرنیته وابسته و روشنفکرانهای طلبکار پرداخت و در یادداشت‌های روزانه‌اش نیز منتقد بی‌رحم خود را اشتباه‌اش بود. در بخش یادداشت‌های روزانه کتاب نیز دو نوشته از آبان ۱۳۳۵ و آذر ۱۳۳۹ آمده که در آنها جلال از «حماقت دکتری» و کلک‌های معلمی استایدی چون مدرس رضوی در درس اجباری عربی انتقاد می‌کند. این اسناد نشان می‌دهد انصراف او از دکتری، یک اعتراض مدنی مدن علیه دو آفت مرگبار جامعه یعنی «تظاهر به پاسوادی به اعتبار مدارک قلابی» و «رواج روشنفکری دروغین و پوشالی» بوده است.

کتاب «رسالات؛ پرونده تحصیلی تا مقطع دکتری و چند مقاله تحقیقی» به نام محمدحسین دانایی در ۲۶۴ صفحه با قیمت ۷۹۰ هزار تومان از سوی موسسه انتشاراتی هرمز روانه بازار نشر شده است.

روایت مدیر گروه طنز هویج‌مدیا از تولید طنز اقتصادی و سیاسی با حداقل امکانات

طنز جذاب و مودب سیاسی

ریز رسانه به دست می‌دهد. متن گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

هدف از تولید محتوا در هویج مدیا چیست؟

ما در این ریز رسانه تلاش کردیم طنز سیاسی و نقادانه را به شکلی تولید و منتشر کنیم که اعضای خانواده بتوانند این محتوا را در کنار یکدیگر تماشا یا برای هم ارسال کنند. یعنی طنزی عاری از شوخی‌های غیرمتعارف و زن‌پوشی و رقص و... چراکه جای خالی چنین رویکردی را در فضای مجازی خالی می‌دیدیم. خدا را شکر همین موضوع تبدیل به نقطه قوت ما شد و توانستیم در بازار شلوغ مجازی به اندازه خودمان دیده شویم.

درباره مراحل ایده پردازی تا تولید محتوا توضیح دهید.

معمولاً ایده‌ها در خبرها و اتفاقات روز جاری است و نیازی به تلاش زیاد برای یافتن آنها نیست. فقط کافی است با رویکردی دغدغه‌مند به آن نگاه کرد. بعد از مشخص شدن ایده معمولاً یک روز در هفته دوستان را دور هم جمع می‌کنیم و دو، سه آیت ضبط می‌کنیم. از این دو، سه قسمت بعد از تدوین ممکن است یکی غیرقابل پخش یا بی‌نمک باشد ولی مابقی را منتشر می‌کنیم. تیم خیلی بزرگی هم نداریم. در مجموع سه نفریم و در دفتر کار خودمان بعد از ساعت اداری سریع وسایل را می‌چینیم و با گوشی موبایل خود آیم‌ها را ضبط می‌کنیم.

تبدیل حرف‌های جدی به ویدیوهای کوتاه اینستاگرامی، چقدر شمارا مجبور کرده از عمق محتوا کم کنید تا مخاطب خسته نشود؟

به هر حال ما مجبوریم مسائل جدی سیاسی و اقتصادی را برای ارتباط بیشتر با مخاطب تا حدی ساده‌سازی کنیم اما هرگز حقیقت را دستکاری نمی‌کنیم. همین که مخاطبان ما از کوکدان زیر هفت سال تا مدیران و مقامات تشکیل می‌شوند خود گواه همین موضوع است که نقد و دغدغه در کنار پسند مخاطب قرار گرفته است.

مدیر دفتر طنز حوزه هنری:

طنز، انتقاد به شیوه فرزنانگان است؛ نه ابتذال برای دیده شدن

عمومی فضای مجازی انتقاد کرد. به باور او، هیچ مسئولی نباید از نظارت و پاسخگویی معاف باشد و طنز با زبان تند و شیرین خود، هم کارگزاران را به اصلاح مسیر و اما هم با بازتاب دردهای جامعه، موجب آرامش مردم می‌شود.

احیای طنز سیاسی، بدون مرزبندی جناحی

عباس حسین نژاد با اشاره به رویکرد دفتر طنز حوزه هنری و تولیدات «هویج مدیا» گفت: «اصالت کار ما در مجموعه دفتر طنز و تولید ویدیو در هویج مدیا بر این بود که بتوانیم حرف حق را از طریق طنز منتقل کنیم. این رویکرد برای ما یک شعار نیست، بلکه اقدامی عملی است. ما عمیقاً به این تعریف باور داریم که طنز، انتقاد به شیوه

عباس حسین نژاد، مدیر دفتر طنز حوزه هنری. در گفت‌وگو با روزنامه «آگاه» با تأکید بر اینکه رسالت اصلی این مرکز و مجموعه «هویج مدیا» رساندن حقیقت در بستر طنز است، به تشریح اهداف این مجموعه پرداخت. وی با استناد

به نگاه ابو الفضل زرویی نصرآباد، طنز را «انتقاد به شیوه فرزنانگان» دانست و از تلاش برای احیای طنز سیاسی مستقل و بدون تعارف سخن گفت؛ قالیی که ضمن حفظ احترام، عملکرد چهره‌ها را فارغ از دسته‌بندی‌های جناحی چپ و راست نقد می‌کند. حسین نژاد همچنین با اشاره به تفاوت طنز جاری در زندگی روزمره مردم با کمدی‌های نازل، از جاز شوخی‌های سخیف و ورود هزل خصوصی به عرصه

انتشارات امیرکبیر منتشر می‌کند

«ایران راه» در راه بازار نشر

از طرف دیگر ایران با داشتن منابع عظیم نفت و گاز و دسترسی به خلیج فارس، می‌تواند به عنوان یک تامین‌کننده مهم انرژی برای کشورهای همسایه و دیگر مناطق جهان عمل کند. این مسئله به کشورمان قدرت اقتصادی و نفوذ سیاسی زیادی می‌دهد و موقعیت جغرافیایی ایران هم این امکان را ایجاد می‌کند که به عنوان یک نقطه‌گذر و حلقه اتصال برای کریدورهای بین‌المللی عمل کند.

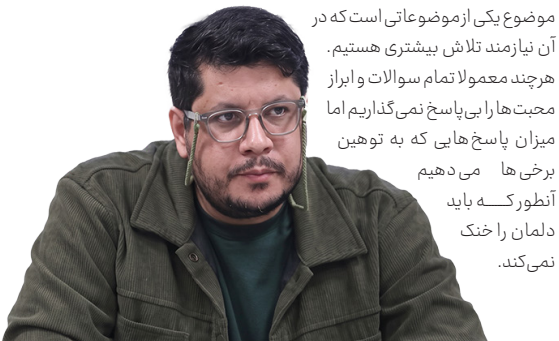
مطاب کتاب «ایران راه» در پنج فصل تهیه و تدوین شده‌اند که از این قرارند: «از راه ابریشم تا تحولات معاصر»، «انقلاب اسلامی و دستاوردهای ژئوپلیتیک»، «مسیرهای تجارت جهانی»، «اینتکار ایران راه» و «ایران راه و آینده». جان کلام مولفان کتاب پیش رو این است که ایران به دلیل موقعیت ژئوپلیتیکی منحصر به فردش در تقاطع سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا، ظرفیت بالایی برای ایفای نقش محوری در کریدورهای بین‌المللی دارد. عبارت و واژه «ایران راه» هم به عنوان یک ابتکار حمل و نقل و ترانزیت می‌تواند نمونه‌ای ملموس از کاربرد نظریه اتصال منطقه‌ای در سیاست‌گذاری حمل و نقل ایران باشد. ایران در چارچوب این نظریه می‌تواند از طریق سرمایه‌گذاری در چهار نوع اتصال پادشده به این اهداف دست پیدا کند؛ تبدیل شدن به مرکز ترانزیت منطقه‌ای، افزایش همکاری‌های نهادی، ایجاد همکاری اقتصادی با هدف تأمین مالی و توسعه دیپلماسی منطقه‌ای.

کتاب پیش رو برای معرفی و تشریح زوایای ابتکار «ایران راه» نوشته شده است؛ ابتکاری که مولفان اثر می‌گویند ایران بر پرتو آن توانست به انسجامی همه‌جانبه

کتاب «ایران راه» نوشته مهرداد بندرپاش و جمعی از نویسندگان به زودی توسط انتشارات امیرکبیر منتشر و راهی بازار نشر می‌شود.

به گزارش «آگاه» از روابط عمومی انتشارات امیرکبیر، کتاب «ایران راه» نوشته مشترک مهرداد بندرپاش، سید جواد سادات‌فریزی، محمدحسین سروش و محمد مهدی دادایی به زودی توسط انتشارات امیرکبیر منتشر و راهی بازار نشر می‌شود. این کتاب یک اثر تخصصی در حوزه صنعت حمل و نقل، لجستیک و ترانزیت است که با نگاهی، مسیرهای تجاری و شبکه‌های حمل و نقل اطراف ایران را مرور و بررسی می‌کند. از این جهت، کتاب مورد اشاره می‌تواند در شرایط فعلی که کشور، دفاع‌های مقدس اول، جنگ ۱۲ روزه و جنگ ۴۰ روزه را پشت سر گذاشته، به طراحی برنامه‌های جایگزین برای شکست دشمن استعمارگر ایران در جنگ اقتصادی و تجاری کمک کند.

بندرپاش و همکارانش در این کتاب چند کریدور تجارت را معرفی می‌کنند که مسیری برای انتقال انرژی، کالا، داده و خدمات بین کشورهای مختلف فراهم می‌کنند. به همین دلیل تأثیرات گسترده‌ای بر جنبه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دارند. پژوهشگران این کتاب می‌گویند با بهبود و توسعه کریدورهای ترانزیتی، کالاها سریع‌تر و با هزینه کمتر بین کشورها جابه‌جا می‌شوند و این امر باعث افزایش حجم تجارت خارجی و در نتیجه افزایش درآمد‌های ناشی از صادرات کالا و خدمات می‌شود.

هدف ما هرگز صرف خندیدن نیست که اگر این بود ما اصلاً موضوعات سیاسی و اقتصادی را برای تولید محتوا انتخاب نمی‌کردیم. تا وقتی که می‌توان روسری سریک مرد چاق سبیلو کرد و با آهنگ‌های خنده‌دار حرکات موزون انجام داد چرا برویم سراغ دغدغه‌های مردم و بازگو کردن حرف‌های آنها؟

و سطحی باید بپذیریم که مردم در زندگی روزمره منتظر نمی‌مانند کسی به آنها طنز فاخر معرفی کند؛ این طنز به شکل طبیعی در زندگی همه ما جریان دارد و خودمان آن را خلق می‌کنیم. بخشی از شوخ‌طبعی جنبه عمومی دارد و می‌توان آن را در حضور دیگران بیان کرد یا به نمایش درآورد، اما بخش دشوارتر زمانی است که شوخی وارد فضای هجو و هزل می‌شود که محیطی خصوصی‌تر است. متأسفانه امروز در اینستاگرام می‌بینیم بسیاری برای گرفتن بازدید بیشتر، این موارد خصوصی را به فضای عمومی آورده‌اند. تلاش ما این بود که وارد چنین فضایی نشویم. حرف حق را بزینم و به قول حافظ، بد نگوییم و میل به ناقح نکنیم. نگاه ما این است که هیچ مسئولی در جمهوری اسلامی در امان نیست و باید درباره عملکردش مورد سوال قرار بگیرد. طنز به عنوان بیانی تند و شیرین می‌تواند به هر مسئولی هشدار دهد تا مسیرش را اصلاح کند و از سوی دیگر به مردم آراش بدهد که ببینند دغدغه‌ها و رنج‌هایشان نادیده نمانده و با زبانی شیرین بیان شده است.»

در سیاست‌گذاری‌های ترانزیتی دست پیدا کند؛ طوری که نه تنها زیرمجموعه‌های مرتبط با ترانزیت، بلکه سایر نهادهای موازی نیز به سوی تصمیم‌سازی‌های هم‌راستا سوق پیدا کنند.

در قسمتی از کتاب «ایران راه» می‌خوانیم: در اروپای شرقی و آسیا، حمل و نقل بین‌المللی مسافران و کالاها از طریق راه‌آهن تحت مقررات توافق‌نامه‌های بین‌المللی موسوم به «مشارکت‌های تحرک مهارتی» و «موافقت‌نامه ارتباطات بین‌المللی حمل و نقلی ریلی» انجام می‌شود. کشورهای واقع در امتداد کریدور ترانس سیربی، از جمله روسیه، قزاقستان و مغولستان، به دلایل تاریخی، زیرساخت‌های فنی مشترکی در شبکه ریلی خود به ارث برده‌اند و استانداردهای یکسانی در زمینه بهره‌برداری از قطارها و سیستم‌های کشش دارند. با این حال، توسعه سامانه‌های سیگنالینگ در مسیرهای اصلی با سرعت‌های متفاوتی در حال انجام است. به عنوان مثال، مغولستان که پیشتر از فناوری سیگنالینگ مبتنی بر استانداردهای قدیمی روسیه استفاده می‌کرد، اکنون در حال جایگزینی آن با «سیستم مدیریت ترافیک ریلی اروپا»، سامانه مدیریت ترافیک ریلی اروپا است. این کتاب به زودی با ۲۹۴ صفحه عرضه می‌شود.

روایت آماری از کاهش ۱۰ درصدی طلاق، همزمان با افت ازدواج در کشور

ازدواج کمتر، جدایی کمتر

این روند در سال جاری نیز ادامه داشته است. داده‌های سازمان ثبت احوال نشان می‌دهد در چهار ماه نخست سال ۱۴۰۵، تعداد ۱۴۱ هزار و ۵۲۰ ازدواج ثبت شده، در حالی که این رقم در مدت مشابه سال گذشته ۱۶۱ هزار و ۵۲۰ مورد بوده است. به بیان دیگر، طی تنها چهار ماه، ۲۰ هزار و ۳۶۳ ازدواج کمتر ثبت شده است؛ کاهش معادل ۱۲.۶ درصد.

کاهش همزمان ازدواج و طلاق، پرسشی مهم را پیش می‌کشد؛ آیا کاهش ازدواج‌ها می‌تواند در کاهش تعداد طلاق‌ها موثر باشد؟

پاسخ مثبت است، اما نه به شکلی ساده و مستقیم. طلاق‌های ثبت شده در سال جاری عمدتاً به ازدواج‌هایی مربوط می‌شوند که در سال‌های گذشته شکل گرفته‌اند. بنابراین کاهش ازدواج در یک سال، لزوماً عامل کاهش طلاق همان سال نیست. با این حال، کاهش مستمر ازدواج در یک دوره طولانی می‌تواند ترکیب و تعداد زوج‌های متأهل را تغییر دهد و در سال‌های بعد بر تعداد جدایی‌های ثبت شده تأثیر بگذارد. از همین رو، بدون در نظر گرفتن تغییرات جمعیت متأهل، سن ازدواج و مدت زندگی مشترک، نمی‌توان سهم واقعی این عوامل را در کاهش طلاق مشخص کرد.

خطای آماری؛ از هر دو ازدواج، یکی به طلاق نمی‌رسد

یکی از رایج‌ترین خطاها در تحلیل وضعیت خانواده، تقسیم تعداد طلاق‌های یک سال بر تعداد ازدواج‌های همان سال است. برای مثال، اگر در یک سال ۴۳۰ هزار ازدواج و ۱۸۰ هزار طلاق ثبت شده باشد، نمی‌توان نتیجه گرفت حدود ۴۲ درصد ازدواج‌های آن سال به جدایی انجامیده‌اند. دلیل روشن است؛ ازدواج‌های ثبت شده مربوط به زوج‌هایی هستند که به‌تازگی زندگی مشترک را آغاز کرده‌اند، اما طلاق‌های همان سال می‌توانند مربوط به ازدواج‌های یک، پنج، ۱۰ یا حتی ۳۰ سال قبل باشند.

درواقع، صورت و مغز این کسر به یک گروه مشترک تعلق ندارند. چنین نسبتی صرفاً مقایسه تعداد دو واقعه ثبت شده در یک دوره زمانی است و احتمال شکست ازدواج را نشان نمی‌دهد. برای محاسبه احتمال واقعی طلاق باید گروه مشخصی از ازدواج‌ها را در طول زمان دنبال کرد، برای مثال، بررسی کرد از تمام زوج‌هایی که در سال ۱۳۹۲ ازدواج کرده‌اند، چند درصد تا پنج یا ۱۰ سال بعد از یکدیگر جدا شده‌اند.

تصویری متفاوت از طلاق

یکی از مطالعات قابل توجه در این زمینه، پژوهش «فرزندآوری در هم‌آغازان ازدواج سال ۱۳۹۲؛ یک مطالعه طولی» نوشته هاشم کارگر است. این پژوهش با استفاده از داده‌های پایگاه اطلاعات جمعیت کشور، وضعیت بیش از ۷۷۰ هزار ازدواج ثبت‌شده در سال ۱۳۹۲ را تا دی ۱۴۰۱ بررسی کرده است.

نتایج نشان می‌دهد ۱۵.۱ درصد ازدواج‌های این گروه طی دوره بررسی به طلاق منجر شده‌اند. به عبارت دیگر، از هر ۱۰ ازدواج ثبت‌شده در سال ۱۳۹۲، حدود ۱۵ ازدواج تا پایان دوره مورد مطالعه از هم گسسته است. این یافته برخلاف

مینا یاری، خبرنگار گروه جامعه: کاهش ۱۰ درصدی طلاق در ایران، در نگاه نخست خبری امیدوارکننده برای جامعه‌ای است که سال‌ها با نگرانی از افزایش جدایی و تضعیف نهاد خانواده روبه‌رو بوده است. اما وقتی این خبر در کنار آمارهای ازدواج قرار می‌گیرد، تصویر پیچیده‌تری شکل می‌گیرد.

تازه‌ترین داده‌های سازمان ثبت احوال نشان می‌دهد تنها در چهار ماه نخست سال ۱۴۰۵، تعداد ازدواج‌های ثبت شده ۱۲.۶ درصد کاهش یافته است. از سوی دیگر، بخش قابل توجهی از طلاق‌های امروز مربوط به ازدواج‌هایی است که سال‌ها پیش شکل گرفته‌اند. در چنین شرایطی، پرسش اصلی این است که کاهش ۱۰ درصدی طلاق دقیقاً چه چیزی را نشان می‌دهد؟ آیا احتمال فروپاشی زندگی مشترک کمتر شده یا کاهش تعداد ازدواج‌ها و تغییرات جمعیتی نیز در پایین آمدن آمار جدایی نقش داشته‌اند؟ پاسخ به این پرسش، بیش از آنکه در مقایسه ساده تعداد ازدواج و طلاق نهفته باشد، به بررسی سرنوشت ازدواج‌ها در طول زمان نیاز دارد.

کاهش ۱۰ درصدی طلاق؛ نسبت به کدام سال؟

بهمن عیدی، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و مشارکت‌های اجتماعی جوانان وزارت ورزش و جوانان، به تازگی از کاهش حدود ۱۰ درصدی نرخ طلاق در فاصله سال‌های ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۴ خبر داده است. این اظهار نظر اگرچه از تغییر روند طلاق حکایت دارد، اما برای ارزیابی دقیق آن باید مشخص شود که کاهش اعلام شده بر اساس چه شاخصی محاسبه شده است.

بر اساس آمارهای اعلام شده، تعداد طلاق‌های ثبت شده از حدود ۱۹۴ هزار مورد در سال ۱۴۰۳ به حدود ۱۷۹ هزار مورد در سال ۱۴۰۴ رسیده است؛ یعنی کاهش تقریبی ۷.۷ درصدی تنها در فاصله یک سال. این در حالی است که رقم ۱۰ درصدی اعلام شده، به دوره سه ساله ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۴ مربوط می‌شود. تفاوت این دو عدد لزوماً تناقض نیست، اما ضرورت شفاف‌سازی درباره سال پایه و شیوه محاسبه را نشان می‌دهد.

نکته مهم‌تر، تفاوت میان «تعداد طلاق» و «نرخ طلاق» است. کاهش تعداد طلاق‌های ثبت شده الزاماً به معنای کاهش احتمال جدایی در میان زوج‌ها نیست. برای سنجش دقیق‌تر باید مشخص شود در هر سال چه تعداد زوج در معرض طلاق قرار داشته‌اند و از میان آنها چه سهمی به جدایی رسیده‌اند.

ازدواج‌ها در سراسر شبی؛ ۲۰ هزار پیوند کمتر در چهار ماه

در سوی دیگری معادله، آمار ازدواج روندی کاهش را نشان می‌دهد. بر اساس داده‌های معاونت امور جوانان وزارت ورزش و جوانان، تعداد ازدواج‌های ثبت‌شده در سال ۱۴۰۳ برابر با ۴۷۲ هزار و ۵۱۴ مورد بوده که در سال ۱۴۰۴ به ۴۳۰ هزار و ۷۵۶ مورد کاهش یافته است؛ افتی حدود ۸.۸ درصدی در یک سال.

وام مسکن خودمالکی ۸۵۰ میلیون تومان می‌شود

مدیرکل دفتر پایش طرح‌های مسکن حمایتی وزارت راه و شهرسازی گفت، در حال حاضر، سقف تسهیلات مورد نظر حدود ۴۰۰ میلیون است، که برنامه‌ریزی برای افزایش آن به ۸۵۰ میلیون در حال بررسی و رایزنی است. به گزارش «آگاه» رضا فرهادزاده، مدیرکل دفتر پایش طرح‌های مسکن حمایتی وزارت راه و شهرسازی، با اشاره به ضرورت استفاده از ظرفیت‌های موجود در بافت‌های شهری و تسهیلات خودمالکی شهری اظهار کرد؛ اراضی و واحدهای نیمه‌تمام و همچنین ساختمان‌های قدیمی نیازمند بازسازی و مقاوم سازی، به دلیل برخورداری از زیرساخت‌های شهری، خدمات عمومی و ظرفیت‌های اشتغال، می‌توانند نقش مهمی در تامین مسکن و تحقق سکونت پایدار ایفا کنند. وی افزود، در همین راستا، مقرر شده است استان‌ها با اطلاع‌رسانی مناسب، زمینه استفاده مردم از تسهیلات خودمالکی را فراهم کنند تا مالکان بتوانند واحدهای نیمه‌تمام خود را تکمیل یا ساختمان‌های فرسوده و نایمن را بازسازی و مقاوم‌سازی کنند.

مدیرکل دفتر پایش طرح‌های مسکن حمایتی وزارت راه و شهرسازی با اشاره به وجود حدود ۳۰۰ هزار واحد نیمه‌تمام در کشور که عملیات ساخت آنها به دلیل مشکلات تامین مالی متوقف شده است، گفت؛ افزایش سقف تسهیلات برای تکمیل این واحدها نیز درست پیگیری است.

بر اساس اعلام وزارت راه و شهرسازی، وی تصریح کرد؛ در حال حاضر، سقف تسهیلات مورد نظر حدود ۴۰۰ میلیون تومان است و برنامه‌ریزی برای

افزایش آن به ۸۵۰ میلیون تومان در حال بررسی و رایزنی است. مکانبات لازم نیز با پیگیری وزیر راه و شهرسازی انجام شده، اما افزایش سقف تسهیلات هنوز نهایی نشده است.

فرهادزاده با اشاره به برنامه پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه به پروژه‌های نهضت ملی مسکن ادامه داد، یکی دیگر از محورهای مهم وزارت راه و شهرسازی، تامین منابع برای پرداخت تسهیلات ۲۰۰ میلیون تومانی به ازای هرواحد در پروژه‌هایی است که بیش از ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند. وی یادآور شد، در برنامه اولیه، تامین پنج همت منابع برای این منظور پیش‌بینی شده بود، اما با توجه به بررسی ظرفیت‌های صندوق ملی مسکن و دستور وزیر راه و شهرسازی، مقرر شد این رقم به بیش از ۷.۵ همت افزایش یابد تا امکان پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه به بیش از ۳۵ هزار متقاضی در سال جاری فراهم شود.

مدیرکل دفتر پایش طرح‌های مسکن حمایتی وزارت راه و شهرسازی با اشاره به تسهیلات حمایتی برای دهک‌های یک تا چهار درآمدی و مددجویان نهادهای حمایتی اظهار کرد؛ تاکنون حدود هفت همت از محل منابع صندوق ملی مسکن و شرکت عمران شهرهای جدید برای حمایت از این گروه‌ها تامین شده است که می‌تواند حدود ۱۵ هزار متقاضی را پوشش دهد. وی ادامه داد؛ علاوه بر این منابع، مقرر شده است سازمان ملی زمین و مسکن و شرکت عمران شهرهای جدید نیز برای تامین تسهیلات حمایتی گروه دیگری از متقاضیان اقدام کنند. بر این اساس، تامین پنج همت از سوی سازمان ملی زمین و مسکن و ۲.۵ همت از سوی شرکت عمران شهرهای جدید برای حمایت از مددجویان و متقاضیان واجد شرایط در دستور کار قرار گرفته است.

مدیرکل دفتر پایش طرح‌های مسکن حمایتی وزارت راه و شهرسازی همچنین با اشاره به ضرورت ساماندهی فرآیند ثبت‌نام در سامانه طرح‌های حمایتی مسکن (تم) گفت؛ این سامانه باید بر اساس ظرفیت‌های اجرایی و زمین‌های تامین شده فعالیت کند. فرهادزاده در پایان خاطرنشان کرد، بررسی نیاز واقعی متقاضیان و میزان تمایل آنها به استفاده از روش‌های مختلف تامین مسکن، از جمله خودمالکی، نوسازی بافت‌های فرسوده، مسکن روستایی و پروژه‌های مبتنی بر تامین زمین، می‌تواند در قالب فرآیندی جداگانه انجام شود تا برنامه‌ریزی‌ها متناسب با نیاز مردم و ظرفیت‌های موجود صورت گیرد.

فعال سازی بسته «چشم‌روشنی» برای ۳۳ هزار نوزاد تهرانی

رئیس مرکز زنان و خانواده شهرداری تهران از فعال سازی بسته «چشم‌روشنی» برای ۳۳ هزار نوزاد متولدشده از ابتدای سال ۱۴۰۵ تاکنون، خبر داد و گفت؛ ۲۵ هزار مادر با مراجعه به پلتفرم شهرداد، بسته خود را فعال کرده‌اند.

به گزارش «آگاه» مریم اردبیلی با اشاره به اجرای طرح «چشم‌روشنی» اظهار کرد، این بسته با هدف خوشامدگویی به نوزادان تازه متولدشده و تکریم خانواده‌های دارای فرزند تازه، رونمایی شده است تا به عنوان هدیه‌ای از سوی مدیریت شهری تهران، به استقبال نوشهروندان پایتخت بروبیم. وی با یادآوری اینکه بسته «چشم‌روشنی» برای تمامی ۳۳ هزار نوزادی که از ابتدای سال ۱۴۰۵ در تهران متولد شده‌اند، فعال شده است تصریح کرد؛ بر اساس آخرین آمار، ۲۵ هزار مادر با مراجعه به پلتفرم شهرداد، بسته خود را فعال کرده‌اند. همچنین برای مادران دارای نوزادان دوقلو و سه قلو نیز اعتبار متناسب با تعداد نوزادان در نظر گرفته شده است. اردبیلی با اشاره به استقبال خانواده‌ها از این طرح گفت؛ روزانه بیش از هزار خرید از طریق این بسته انجام می‌شود و خانواده‌ها از خدمات متنوع پیش‌بینی‌شده در آن استفاده می‌کنند. مشاوران و خانواده‌های شهردار تهران با تشریح بخش‌های مختلف این بسته ادامه داد؛ «چشم‌روشنی» سه بخش اصلی دارد؛ بخش نخست به خرید آنلاین از فروشگاه‌های شهروند و میادین میوه و تره‌بار اختصاص دارد. بخش دوم شامل خدمات سلامت در مجموعه‌های تحت پوشش شرکت شهر سالم شهرداری تهران است که اعتبار ماهانه آن برای خانواده‌ها ۵۰ هزار تومان و برای مادران دهک‌های یک تا سه، یک میلیون تومان در سال اول در نظر گرفته شده است. بخش سوم نیز خدمات فرهنگی، آموزشی و گردشگری را دربر می‌گیرد و خانواده‌ها می‌توانند از ظرفیت‌هایی مانند باغ کتاب، پردیس‌های سینمایی تحت پوشش شهرداری تهران و برج میلاد استفاده کنند.

معلمان مناطق دورافتاده، پیشگامان تحقق عدالت آموزشی

معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش با قیبردانی از تلاش معلمان شاغل در مناطق دورافتاده روستایی و عشایری، نقش آنان را در استمرار آموزش و جلوگیری از بازماندگی کودکان از تحصیل بسیار ارزشمند توصیف کرد و گفت؛ از فداکارترین و پرتلاش‌ترین همکاران فرهنگی ما، معلمان هستند که با پذیرش مسئولیت تدریس در مناطق سخت‌گذر و کم جمعیت، زمینه بهره‌مندی کودکان از فرصت‌های آموزشی را فراهم می‌کنند. وی با اشاره به دشواری‌های خدمت در برخی مناطق روستایی و عشایری افزود؛ حضور متعهدانه این معلمان، جلوه‌ای روشن از مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای و اهتمام به آینده فرزندان ایران است و شایسته است تلاش‌های آنان مورد توجه و حمایت ویژه قرار گیرد.

پیش‌بینی کارانه ویژه برای معلمان مناطق سخت‌گذر

حکیم زاده با اشاره به رویکرد حمایتی دولت چهاردهم نسبت به آموزش و پرورش اظهار کرد؛ خوشبختانه دولت چهاردهم و شخص رئیس جمهور توجه ویژه‌ای به حوزه تعلیم و تربیت دارند و در همین راستا، مقرر شده است در سال تحصیلی جاری، کارانه مشخصی برای معلمان که در مناطق دورافتاده روستایی و عشایری خدمت می‌کنند، در نظر گرفته و پرداخت شود. وی این اقدام را گامی در مسیر قدردانی از تلاش‌های معلمان مناطق سخت‌گذر دانست و تأکید کرد؛ حمایت از معلمان که در دشوارترین شرایط جغرافیایی مسئولیت آموزش کودکان را بر عهده دارند، از الزامات پشتیبانی از جریان تعلیم و تربیت در مناطق کم‌برخوردار است.

معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش در پایان با تأکید بر اولویت برخورداری تمامی کودکان از فرصت‌های آموزشی، خاطرنشان کرد، در آموزش ابتدایی، آنچه اساسی دارد، حق یادگیری و آینده کودکان است و تحقق عدالت آموزشی زمانی معنا پیدا می‌کند که هیچ دانش آموزی، حتی در دورترین و کم‌جمعیت‌ترین نقطه کشور، از فرصت تحصیل محروم نماند.

توجه آموزش و پرورش به دانش آموزان مناطق دورافتاده کشور

هیچ کودکی نباید از حق آموزش محروم بماند

کم جمعیت کشور اظهار کرد؛ در سال تحصیلی ۱۴۰۶-۱۴۰۵، حدود ۱۱ هزار مدرسه با کمتر از ۱۰ دانش‌آموز در کشور فعالیت دارند که از این تعداد، ۳۵۴ مدرسه تنها دارای یک دانش‌آموز هستند. وی با اشاره به پراکندگی جغرافیایی این مدارس افزود؛ بخش قابل توجهی از مدارس کم جمعیت در استان‌هایی واقع شده‌اند که به دلیل وسعت جغرافیایی و پراکندگی سکونتگاه‌های روستایی و عشایری، با شرایط متفاوتی در ارائه خدمات آموزشی مواجه هستند.

معاون آموزش ابتدایی تأکید کرد؛ فعالیت این مدارس پیانگران است که دسترسی به آموزش نباید به تراکم جمعیت یا نزدیکی به مراکز شهری محدود شود و نظام آموزشی موظف است متناسب با شرایط جغرافیایی و جمعیتی، زمینه استمرار تحصیل دانش‌آموزان را فراهم کند.

ضرورت تحصیل دانش آموزان ابتدایی در محیط زندگی و در کنار خانواده

حکیم زاده در پاسخ به موضوع انتقال دانش‌آموزان مدارس تک دانش آموزی و کم جمعیت به مدارس شبانه‌روزی، با اشاره به الزامات قانونی و ملاحظات تربیتی دوره ابتدایی گفت؛ به دلیل شرایط سنی و نیازهای عاطفی و تربیتی کودکان، امکان اسکان

دانش‌آموزان دوره ابتدایی در خوابگاه‌های مدارس شبانه‌روزی وجود ندارد و این دانش‌آموزان باید در محل زندگی خود از خدمات آموزشی بهره‌مند شوند. وی افزود؛ اگرچه مدارس شبانه‌روزی در دوره متوسطه بر اساس ضوابط و مقررات مربوط فعالیت می‌کنند، اما در دوره ابتدایی، حفظ پیوند کودک با خانواده و محیط زندگی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و سیاست‌های آموزشی نیز باید با توجه به ویژگی‌های رشدی و تربیتی این گروه سنی دنبال شود.

فعالیت ۱۱ هزار مدرسه کم جمعیت در سراسر کشور

حکیم زاده با تشریح وضعیت مدارس

کاغذی

مترجمان در سایه هوش مصنوعی

شورای اروپایی انجمن های مترجمان ادبی در نظرسنجی از ۱۷۸۵ مترجم، تاثیر هوش مصنوعی بر حرفه شان را بررسی کرده است. نتایج این نظرسنجی به تازگی در نمايشگاه کتاب فرانکفورت ارائه شده است که قابل تامل هستند. بر اساس این نظرسنجی تاکنون ۳۷ درصد مترجمان به ترک حرفه فکر کرده اند و نزدیک به ۳۰ درصد شان می گویند سفارش های کاری شان به دلیل هوش مصنوعی کاهش یافته است. همچنین بیش از ۷۷ درصد شان به آینده این فناوری در ترجمه و نشر بدبین هستند. این در حالی است که حدود ۷۰ درصد مترجمان هم استفاده از هوش مصنوعی را تجربه کرده اند. اما نکته مهم تر درباره دستمزد هاست؛ حدود یک سوم مترجمان پیشنهاد ویرایش ترجمه ماشینی دریافت کرده اند و اغلب کسانی که این سفارش ها را پذیرفته اند، دستمزد کمتری نسبت به ترجمه معمول گرفته اند. البته به نظر کارشناسان، بازار ترجمه ایران هم از این تحولات دور نخواهد ماند، چراکه هم نوع سفارش های ناشران در حال تغییر است و هم مبنای تعیین دستمزد مترجمان.

کاهش تهوع و استفراغ پس از جراحی با کمک هدفون!

پژوهش جدید دانشمندان چینی نشان می دهد که استفاده از هدفون های حذف کننده نویز هنگام جراحی ممکن است حالت تهوع و استفراغ پس از جراحی را کاهش دهد. یافته های یک آزمایش بالینی تصادفی نشان می دهد بیمارانی که در طول جراحی های که تهجمی زنان از هدفون های حذف کننده نویز استفاده کردند، کمتر دچار تهوع و استفراغ پس از جراحی شدند. تهوع و استفراغ پس از جراحی یکی از شایع ترین عوارض ناخوشایند پس از جراحی و بیهوشی است که می تواند به کم آبی بدن، تاخیر در بهبودی، نیاز به مصرف داروهای بیشتر و طولانی تر شدن مدت اقامت در اتاق ریکاوری منجر شود. داروهای بیهوشی و مسکن ها از عوامل شناخته شده بروز این عارضه هستند اما پژوهشگران معتقدند که سروصدا در اتاق عمل نیز می تواند عاملی دیگر و کمتر مورد توجه باشد. بیمارانی که تحت جراحی های که تهجمی زنان با بیهوشی عمومی قرار می گیرند، به ویژه در معرض خطر ابتلا به تهوع و استفراغ پس از جراحی هستند، حتی زمانی که داروهای توصیه شده برای پیشگیری از تهوع و استفراغ را دریافت کرده باشند.

دکتر هوا یو لیو، متخصص بیهوشی در بیمارستان وابسته به «دانشگاه سو چو» و پژوهشگر ارشد این پروژه گفت، بیمارانی که تحت بیهوشی عمومی قرار می گیرند، نسبت به وقایع پیرامون خود آگاهی هوشیارانه ندارند، اما این بدان معنا نیست که مغز به طور کامل پردازش صدا را متوقف می کند. یافته های ما نشان می دهند که صرفاً کاهش سروصدا محیط اتاق عمل می تواند روش دیگری را در اختیار متخصصان بیهوشی قرار دهد تا به پیشگیری از حالت تهوع و استفراغ پس از عمل کمک کنند، آن هم بدون اینکه نیازه افزودن دارویی دیگر باشد.

لیو گفت، پژوهش های آینده باید میزان سروصدا یی را که بیماران در طول جراحی در معرض آنها قرار می گیرند و نحوه واکنش مغز بدن آنها را اندازه گیری کنند تا بهتر بفهمند که آیا و چگونه صدا ممکن است بر تهوع و استفراغ پس از جراحی تاثیر بگذارد.

آب و هوا

کاهش تدریجی دمای هوا در نیمه شمالی کشور تا پایان هفته

کارشناس سازمان هواشناسی از کاهش تدریجی دما در نیمه شمالی تا پایان هفته خبر داد.

فربیا گودرزی، کارشناس سازمان هواشناسی وضعیت جوی کشور را تشریح کرد و گفت، در پنج روز آینده در ساعات بعد از ظهر و اوایل شب، در برخی استان ها از جمله کرمان، فارس، هرمزگان، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، اصفهان، بوشهر، نیمه جنوبی سیستان و بلوچستان، رگبار رعدوبرق، وزش باد شدید موقتی پیش بینی شده است.

کارشناس سازمان هواشناسی ادامه داد: امروز در برخی استان های ساحلی خزر، اردبیل و آذربایجان شرقی بارش باران تداوم دارد. گودرزی با بیان اینکه بارش ها همگامان تا پایان هفته در کشور ادامه دارد، توضیح داد: دمای هوا تا پایان هفته به تدریج در نیمه شمالی کشور کاهش خواهد یافت. به گفته وی، از سه شنبه تا پنج شنبه، بیشتر مناطق کشور وزش باد دارند که در برخی ساعت ها، وزش باد، شدید است.

آگاه / روزنامه گروه رسانه‌ای مهر

مدیرمسئول: محمد مهدی رحمتی

سردبیر: امیر اسماعیلی

دبیر تحریریه: رضا ظریفی

مدیر داخلی: عماد خورشیدطلب

دبیران گروه‌ها: هادی رضایی **سیاست** | سید مرتضی مفیدنژاد **پرونده‌های ویژه**

مجتبی مشهدی **محمد فرهنگ**

 دوشنبه ۲۷ مهر ماه ۱۴۰۵ ۸ جمادی الاول ۱۴۴۸ ۱۹ اکتبر ۲۰۲۶	
 اذان صبح ۰۴:۵۰ اذان ظهر ۱۱:۴۹ اذان مغرب ۱۷:۴۴ نیمه شب شرعی ۲۳:۰۷	
 خیابان رازی، خیابان هاشمی فر، ساختمان این سینا	
 کد پستی: ۰۲۱ – ۱۱۳۳۸۳۵۵۱۳	
www.Agaah.ir m@agaah.ir agaah_ir	

منطقه حفاظت‌شده پرور سنگسر

با آغاز فصل پاییزو شروع دوره گاوپاکی مرال‌ها در منطقه حفاظت‌شده پرور سنگسر، تدابیر نظارتی و حفاظتی برای صیانت از این گونه ارزشمند حیات‌وحش تشدید شده است.
در این دوره که مرال‌ها برای جفت‌گیری و تعیین قلمرو دارنـد، احتمال فعالیت شکارچیان غیرمجاز افزایش می‌یابد و محیط‌بانان با افزایش گشت‌زنی و مراقبت از زیستگاه، برای حفاظت از این گونه و تأمین آرامش حیات‌وحش منطقه تلاش می‌کنند.

عکس:مهر – محمد هادی حدادی نژاد

نقش عجیب روغن زیتون در مدیریت دیابت

در مطالعه دانشگاه کیوتو نشان داده شد، مصرف روغن زیتون پیش از دریافت گلوکز، موجب تاخیر در تخلیه معده می‌شود. این یافته توضیحی احتمالی برای افزایش کمتر سطح گلوکز خون در مراحل اولیه به دست می‌دهد. با این حال، پژوهشگران دریافتند که این اثر صرفاً ناشی از کُند شدن روند هضم نیست. به نظر می‌رسد چندین هورمون در این فرآیند نقش دارند که نشان دهنده واکنشی پیچیده تر میان دستگاه گوارش، لوزالمعده (پانکراس) و دستگاه عصبی است.

این تحقیق دانشگاه کیوتو به مجموعه رو به رشدی از تحقیقات می‌افزاید که این مسئله را بررسی می‌کنند که آیا ترتیب و عده‌های غذایی بر قند خون تاثیر می‌گذارد یا خیر. سهم اصلی آن توضیح یک مکانیسم احتمالی است؛ چربی مصرف شده قبل از گلوکز ممکن است تخلیه معده را آرام کند و در عین حال یک پاسخ هماهنگ شامل گلوکاگون، GLP-۱ و عصب واگ را درگیر کند.

است.

پیش از دریافت گلوکز به آنها روغن زیتون داده شده بود، در مقایسه با موش‌هایی که ابتدا گلوکز دریافت کرده بودند. افزایش اولیه کمتری را در قند خون خود تجربه کردند. یافته‌های آنها که در مجله دیابت منتشر شده، به توضیح چگونگی تاثیر زمان مصرف چربی بر تنظیم قند خون کمک می‌کند. با این حال محققان هنوز ثابت نکرده‌اند که خوردن روغن زیتون قبل از غذا به طور قطعی به افراد در مدیریت دیابت کمک می‌کند.

نگهداری خرمالوی رسیده ونارس در یخچال به چه صورت است؟ نارنجی وگس و البته خوشمزه

خرمالوهای نسبتا سفت را در کیسه مخصوص نگهداری میوه با چند سوراخ یا طرفی تمیز و دارای تهویه قرار دهید. برای خرمالوهای بسیار نرم، ظرف کم عمقی انتخاب کنید تا میوه‌ها روی هم قرار نگیرند.

۴. آنها را در کشوی میوه بگذارید: بخش مخصوص میوه و سبزیجات یخچال معمولا انتخاب مناسبی است. خرمالو را کنار مواد غذایی خام و گوشت قرار ندهید.

۵. مرتب بررسی کنید: اگر یک خرمالو بیش از حد نرم شد یا نشانه کپک و فساد داشت، آن را از سایر میوه‌ها جدا کنید. خرمالوی رسیده و سفت، بسته به نوع میوه و شرایط نگهداری، ممکن است حدود یک تا دو هفته کیفیت خوبی داشته باشد؛ اما خرمالوی بسیار نرم و آب‌دار ماندگاری کوتاه‌تری دارد و بهتر است طی چند روز مصرف شود.

نگهداری خرمالوی نارس در یخچال

اگر خرمالوها هنوز کاملا سفت هستند و می‌خواهید شیرین‌تر و آماده خوردن شوند، معمولا بهتر است ابتدا آنها را در دمای اتاق نگه دارید. سرمای یخچال می‌تواند روند رسیدن را به تعویق بیندازد؛ بنابراین برای رسیدن سریع‌تر، یخچال بهترین انتخاب نیست.

روش پیشنهادی برای رسیدن خرمالوی نارس
خرمالوها را در یک سینی کم عمق و در یک لایه بچینید. آنها را دور از نور مستقیم خورشید و منابع گرما قرار دهید. هر روز وضعیت میوه‌ها را بررسی کنید و میوه‌های نرم‌شده را جدا کنید. پس از رسیدن به بافت دلخواه، خرمالوها را به یخچال منتقل کنید، اگر می‌خواهید روند رسیدن خرمالوهای نارس سریع‌تر شود، می‌توانید آنها را داخل یک پاکت کاغذی همراه یک سیب یا موز رسیده قرار دهید و هر روز بررسی کنید. این روش به کمک گاز اتیلن می‌تواند رسیدن میوه را تسریع کند.

##تجربه_کردم

بزرگان تاکید کرده‌ن حرفی رو به دیگران بگیم که قرآن، سیره اهل بیت و سلوک اولیا تایید می‌کنن!...
چون ممکنه کسی... به خاطر دریافت «ناقص» یا اشتباهش... یا به خاطر کمی مطالعه و شنیده‌های محکمش... یا به خاطر تجربه محدودش... نشنیده باشه و راهی رو اشتباه می‌ره...
و گفته‌ن که اهل معرفت و دل‌های روشن بی‌غرض و مرض حرف اهل دل رو می‌گیرن به جان...
گفته‌ن سخن درست، «باید» گفته بشه... و «درست» هم گفته بشه و محترمانه هم گفته بشه حتی اگه سوء برداشت دیگران یا پیش‌زمینه‌های ذهنی‌شون، مانع دریافت‌شون بشه.

سیدمحمد سادات‌اخوی / نشرپرنده

حتی کوسه‌ها هم استرس می‌گیرند

پژوهشگران دریافته‌اند که حتی کوسه‌ها هم هورمون استرس تولید می‌کنند و با تحقیقات جدید خود، یک مطالعه ۶۰ ساله را باطل کرده‌اند.
یک مطالعه جدید، درک دیرینه مبنی بر اینکه کوسه‌ها کورتیزول تولید نمی‌کنند را تغییر داده و دهه‌ها تحقیق درمورد چگونگی تنظیم متابولیسم و پاسخ این حیوانات به تغییرات محیطی را به چالش کشیده است. این مطالعه اولین شواهد مولکولی از کورتیزول را در خون نوعی از کوسه موسوم به «Squalus suckleyi» ارائه داد.

به گفته محققان، تحقیقات در دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ دانشمندان را به این نتیجه رساند که کوسه‌ها و سفره‌ماهی‌ها نمی‌توانند کورتیزول تولید کنند و در عوض به یک کورتیکواستروئید متفاوت به نام «۱۵-هیدروکسی کورتیکوسترون» متکی هستند. در این مطالعه توضیح داده شده است که هرگونه اثری از کورتیزول به واکنش متقاطع ایمنی با این استروئید منحصر به فرد نسبت داده شده است.

اکنون محققانی که در این مطالعه شرکت داشتند، این فرض را به چالش کشیدند. آنها غدد بین کلیوی کوسه‌ها (اندام‌هایی که در تولید هورمون‌های استروئیدی نقش دارند) را بررسی کردند. در آنجا، رونوشت‌های ژنتیکی ژن Cyp11a1 را یافتند که آنزیمی را که در تولید پیش‌سازهای کورتیزول نقش دارد، کدگذاری می‌کند. با این حال، محققان تاکید کردند که برای اثبات فعالیت این آنزیم، تحقیقات بیشتری لازم است.

دوش صبحگاهی یا شبانه؟ کدام برای بدن و پوست بهتر است؟

دوش صبحگاهی برای بیدارشدن و شروع پرا انرژی روزی دوش شبانه برای رفع خستگی و آرامش پیش از خواب؟
انتخاب زمان حمام کردن همیشه محل بحث بوده است، اما برخلاف تصور رایج، شواهد علمی نشان نمی‌دهند که یکی از این دو زمان برای همه افراد بهتر باشد. آنچه اهمیت بیشتری دارد، نیازهای فردی، سبک زندگی، دمای آب و شیوه مراقبت پوست است.

دوش صبحگاهی: راهی برای شروع پرا انرژی روز
بسیاری از افراد ترجیح می‌دهند روزشان را با دوش گرفتن آغاز کنند. تماس آب با بدن می‌تواند احساس تازگی ایجاد کند و به برخی افراد کمک کند هوشیارتر شوند و با آمادگی بیشتری سراغ فعالیت‌های روزانه بروند. دوش صبحگاهی همچنین برای افرادی که شب‌ها عرق می‌کنند یا پس از ورزش صبحگاهی نیاز به شست‌وشو دارند، انتخاب مناسبی است. البته شواهد کافی وجود ندارد که نشان دهد دوش صبحگاهی به تنهایی تمرکز یا عملکرد ذهنی همه افراد را بهبود می‌دهد.

دوش شبانه: راهی برای شست‌وشوی آلودگی‌های روز
دوش گرفتن در پایان روز به پاک شدن عرق، چربی اضافی، گردوغبار و آلودگی‌هایی کمک می‌کند که در طول روز روی پوست جمع شده‌اند. این موضوع به‌ویژه برای افرادی که در فضای باز فعالیت می‌کنند، ورزش دارند یا در محیط‌های آلوده رفت‌وآمد می‌کنند، اهمیت دارد. از سوی دیگر، دوش آب گرم ملایم پیش از خواب ممکن است به آرام شدن بدن و آماده‌شدن برای خواب کمک کند. برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهند که حمام یا دوش آب گرم، در صورت انجام در زمان مناسب پیش از خواب، می‌تواند به بهبود کیفیت خواب کمک کند؛ هرچند این اثر در همه افراد یکسان نیست.

آیا دوبار دوش گرفتن در روز بهتر است؟

برخی افراد هم صبح و هم شب دوش می‌گیرند، برای مثال، صبح پس از ورزش و شب پس از بازگشت از محل کار. این کار در شرایطی که بدن عرق کرده یا در معرض آلودگی قرار گرفته است، می‌تواند منطقی باشد، اما برای همه ضروری نیست.

دوش گرفتن مکرر، به خصوص با آب داغ و شوینده‌های قوی، ممکن است چربی طبیعی پوست را از بین ببرد و باعث خشکی، خارش یا تشدید مشکلات پوستی شود. اگر لازم است روزی دو بار حمام کنید، بهتر است مدت دوش گرفتن را کوتاه نگه دارید و از آب ولرم و شوینده‌های ملایم استفاده کنید.

دمای آب از زمان دوش گرفتن مهم‌تر است

اگر عادت دارید با آب بسیار داغ حمام کنید، بهتر است در این رفتار تجدیدنظر کنید. آب داغ می‌تواند رطوبت طبیعی پوست را کاهش دهد و در افراد مبتلا به اگزما یا پسوریازیس، علائم بیماری را تشدید کند.

برای مراقبت بهتر از پوست، این نکات را رعایت کنید:

- **آب ولرم انتخاب کنید:** آب نباید آن قدر داغ باشد که پوست را قرمز یا تحریک کند.
- **زمان حمام را کوتاه کنید:** متخصصان پوست معمولا دوش گرفتن حدود پنج تا ۱۰ دقیقه را توصیه می‌کنند، به‌ویژه برای افراد دارای پوست خشک یا حساس.
- **از شوینده‌های ملایم استفاده کنید:** محصولات عطردار و لایه‌بردارهای خفین ممکن است پوست حساس را تحریک کنند.
- **پوست را با حوله نسابید:** پس از حمام، پوست را به آرامی خشک کنید.
- **مرطوب‌کننده بزنید:** استفاده از مرطوب‌کننده در چند دقیقه نخست پس از حمام، به حفظ رطوبت پوست کمک می‌کند.
- **در نهایت، بهترین زمان دوش گرفتن برای همه یکسان نیست.** میزان تعریق، فعالیت بدنی، شرایط آب و هوایی، حساسیت پوست و برنامه خواب از عواملی هستند که می‌توانند در این انتخاب نقش داشته باشند. به جای نگرانی درباره صبح یا شب، روی دمای مناسب آب، کوتاه بودن زمان حمام و مراقبت از پوست تمرکز کنید.

منبع: <https://www.healthline.com/>